

FARMAKOPEJA SZPITALNA.

Szűcs

39693

AMERICAN INDIAN MUSEUM
WASHINGTON D.C.

Handwritten signature

Nov. 29-1912

AK

FARMAKOPEJA SZPITALNA

UŁOŻONA

przez

RADEJ LOKARSKĄ KRÓLESTWA POLSKIEGO

I ZATWIERDZONA

przez

KOMMISSYĄ RZĄDOWĄ

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W WARSZAWIE.

1860.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH

Niniejszą Farmakopeję Szpitalną, ułożoną przez Radę Lekarską Królestwa Polskiego, zatwierdza.

Farmakopeja ta szpitalna ma obowiązywać:

1. W szpitalach i wszystkich zakładach pozostających pod zawiadywaniem Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych.
2. W więzieniach.
3. Przy zapisywaniu i wydawaniu lekarstw dla chorych ubogich na koszt Rządu, czyto w czasie grasowania jakiej epidemii, lub też w razie zachodzącej innej potrzeby; lecz w jednym i drugim wypadku w skutek oddzielnych rozporządzeń Władz Rządowych.
4. Przy zapisywaniu i wydawaniu lekarstw na koszt miast i gmin, na urzędowe w tój mierze wezwania.

W wykonanie ma być wprowadzoną od dnia 19 Kwietnia (1 Maja) 1860 r.

Właściciele i zarządcy aptek winni zaopatrzyć swe apteki w rzeczoną Farmakopeję Szpitalną i do niej stosować się jak najściślej.

w Warszawie d. 17 (29) Lutego 1860 r.

DYREKTOR GŁÓWNY PREZYDUJĄCY W KOMISSYI RZĄDOWEJ
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH,
RADCA TAJNY, **Muchanow.**

GŁÓWNY INSPEKTOR SŁUŻBY CYWILNO-LEKARSKIEJ,
RZECZYWISTY RADCA STANU, **Kochański.**

DYREKTOR KANCELARYI, RADCA STANU, **Gudowski.**

FARMAKOPEJA SZPITALNA.

PHARMACOPOEA NOSOCOMIALIS.

Wstęp.

Lekarz udzielający pomocy chorym po szpitalach, zakładach dobroczynnych i lazaretach więziennych, tudzież ubogim po miastach i gminach w własnych ich mieszkaniach na koszt Rządu, — jakkolwiek z sumiennego obowiązku powołania swego winien używać wszelkich środków do ocalenia choremu życia, ochronienia go od kalectwa, rychłego przywrócenia do zdrowia, a nawet ulżenia mu w cierpieniach, — może jednak w wyborze tych środków i sposobu ich zastosowania zachować pewną oględność i uniknąć zbytecznych poniekaąd wydatków.

Z drugiej znowu strony aptekarze, — lubo obowiązani są dla pomienionych chorych wydawać lekarstwa równie dobre jak dla osób zamożnych i przyrządzać je z taką samą starannością, — wszelako bez narażenia się na stratę mogą wydawać leki po zniżonej cenie, gdy zbiorowe przyrządzanie tychże

i odpowiedni porządek w ich wydawaniu zmniejszy ponoszone przez nich wydatki i zachody.

Można więc bez żadnej szkody dla zdrowia ubogich chorych osiągnąć niejaką oszczędność w wydatkach na lekarstwa, a tém samém pomnożyć zasoby do niesienia pomocy innym.

Przepisy i wskazówki dojścia do tego założenia podawane są w tak zwanych Farmakopejach Szpitalnych, które w różnych krajach i czasach ogłaszano, tak ze strony Władz Rządowych jako też przez Instytucje dobroczynne.

Zaprowadzenie pewnego w téj mierze porządku przy uproszczeniu postępowania lekarzy i ekspedycyi aptecznej, oprócz zmniejszenia kosztów na lekarstwa, ma jeszcze i tę korzyść, iż w szpitalach i lazaretach ułatwia i skraca znacznie służbę, równie lekarską jak apteczną.

W tym celu w Królestwie Polskiem w roku 1837 wydana była z upoważnienia Rządu **Farmakopeja Szpitalna**, przez Radę Lekarską ułożona.

Doświadczenie przeszło dwudziesto - letnie wskazało, w czém rzeczona Farmakopeja winna być udokładniona, aby i terażniejszemu stanowisku nauki lekarskiej odpowiadała i do praktycznego użytku najwłaściwiej posłużyła.

Obecnie więc Rada Lekarska, z upoważnienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, ułożyła nową **Farmakopeję Szpitalną** (*Pharmacopoea Nosocomialis*), która ma obowiązywać:

— w szpitalach;

— w zakładach pozostających pod zawiadywaniem Rady Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczyńnych, jako to: w Instytucie Głuchoniemych, w Towarzystwach Dobroczyńności, Domach Schronień, Domach Przytulku i Pracy, Instytucie moralnie zaniedbanych dzieci, Ochronach, Złóbkach, tudzież we wszystkich innych tego rodzaju instytucjach;

— w więzieniach;

— przy zapisywaniu i wydawaniu lekarstw dla chorych ubogich na koszt Rządu, czyto w czasie grasowania jakiej epidemii, czy też w razie zachodzącej innej potrzeby; lecz w jednym i drugim wypadku w skutek oddzielnych rozporządzeń Władz Rządowych; nakoniec,

— przy zapisywaniu i wydawaniu lekarstw na koszt miast i gmin w skutek urzędowego w tój mierze wezwania.

Farmakopeja ta Szpitalna dzieli się na dwie części:

Część pierwsza obejmuje przepisy w ścisłym znaczeniu do Farmakopei odnoszące się, a mianowicie:

1. Zasady ogólne pod względem zapisywania lekarstw.
2. Wykaz środków lekarskich.
3. Przepisy przyrządzania przetworów i leków złożonych, właściwe Farmakopei Szpitalnej.
4. Zbiór recept czyli formularz.

Część druga podaje takę lekarstw w zastosowaniu do zasad Farmakopei Szpitalnej, a mianowicie:

1. Prawidła ogólne odnoszące się do oceniania lekarstw.
2. Ceny środków lekarskich pojedynczych, przetworów, leków złożonych (*galenica*), tudzież lekarstw podług recept z formularza zapisanych.

3. Takse przyrządzeń lekarstw (*Taxa laborum*).

4. Ceny naczyń, w których się wydają lekarstwa.

Przy końcu dodany nadto jest **Skorowidz ratowania wra-
zie otrucia.**

CZEŚĆ I.

I.

Zasady Farmakopei Szpitalnej.

1. Przy zapisywaniu lekarstw dla chorych w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla ubogich leczonych na koszt Rządu, miast i gmin, za ogólne prawo uważać należy ograniczenie się do tych środków lekarskich, które jako wystarczające do zamierzonego celu wyszczególnione są w osobnym Wykazie środków lekarskich niniejszej Farmakopei Szpitalnej.

2. Gdyby jednak lekarz ordynujący w szpitalu, lub w innym jakim zakładzie dobroczynnym albo więziennym uznał w szczególnym wypadku konieczność użycia jakiego środka lekarskiego lub przetworu nieobjętego pomienionym Wykazem, czyto z będących już w użyciu lekarskiem, czy też z nowo wprowadzonych, — może go przepisać, lecz przy zachowaniu następujących formalności:

a) Jeżeli to ma miejsce w szpitalu, gdzie jest Naczelnym Lekarzem, tenże wezwany ma być do narady lekarskiej, dla oceny konieczności użycia środka, którego zastosowanie lekarz ordynujący uważa za niezbędnie potrzebne.

b) Jednocześnie z zapisywaniem środka nieobjętego Wykazem złożonym ma być raport Inspektorowi Głównemu Służby Cywilno - Lekarskiej w Królestwie, ze szczegółowem opisaniem wypadku chorobnego, z naukowem usprawiedliwieniem konieczności użycia rzeczzonego środka, oraz ze wskazaniem źródeł, z kąd wiadomość o działaniu zaordynowanego lekarstwa powzięta została.

W szpitalu gdzie jest Lekarz Naczelny raport taki ułożyć ma lekarz uznający konieczność użycia środka nieobjętego Wykazem i podpisać go wspólnie z Lekarzem Naczelnym, który nadto dołączy własne zdanie.

W podobnym wypadku w więzieniu raport składa sam lekarz więzienny.

c) Recepta, w której zapisany będzie środek nieobjęty Wykazem Farmakopei Szpitalnej, ma być napisaną na oddzielnej karcie receptowej. Przy końcu recepty zamieszczoną ma być wyraźna wzmianka, iż o zapisaniu w sposób wyjątkowy środka o jakim mowa, złożonym zostaje jednocześnie raport Inspektorowi Głównemu Służby Cywilno - Lekarskiej z wymienieniem daty i Nr. raportu.

d) W razie potrzeby powtarzania rzeczzonego lekarstwa u tegoż samego chorego, którego stan choroby opisany został w wzmiankowanym powyżej raporcie, lekarz mocen jest przepisywać dalej to lekarstwo, bez obowiązku składania oddzielnych o tém raportów; recepty wszelako takie mają być zawsze pisane na osobnej karcie receptowej i z zachowaniem formalności wskazanej pod lit c.

Gdyby jednak toż samo lekarstwo u innego chorego mia-

to być zapisane, raport o jakim mowa pod lit. b. winien być złożony.

e) Z osnowy powyższych ustępów wyływa, iż z użyciem w szczególnych wypadkach środków nieobjętych Wykazem Farmakopei Szpitalnej nie należy wstrzymywać się do czasu nadejścia odpowiedzi na raport złożony w tym przedmiocie Inspektorowi Głównemu Służby Cywilno-Lekarskiej.

Za otrzymaniem zaś téj odpowiedzi lekarz zastosuje się do jój brzmienia, i jeżeli wskazaném w niej zostanie, iż Rada Lekarska nie uznała właściwém przepisywanie tego lekarstwa, z dalszém jego użyciem wstrzymać się należy.

f) Po skończoném użyciu lekarstwa nieobjętego Wykazem Farmakopei Szpitalnej, zaraz złożonym ma być raport Inspektorowi Głównemu Służby Cywilno-Lekarskiej, z opisaniem osiągniętych skutków, przy dołączeniu kopii karty wizytowej.

g) Aptekarz wydający lekarstwa dla szpitala lub więzienia, otrzymawszy kartę receptową zapisaną przy zastosowaniu się do formalności pod lit. e. wymienionych, winien przyrządzić lekarstwo i wydać je chociaż użytym do niego został środek nieobjęty Wykazem Farmakopei Szpitalnej; zawiadomić wszelako ma piśmiennie lekarza, jaka jest cena tego środka.

h) Gdyby zaś lekarz szpitalny lub więzienny zapisał środek nieobjęty Wykazem Farmakopei Szpitalnej bez zachowania formalności wskazanych pod lit. c i d, aptekarz obowiązany jest lekarstwo wydać, lecz jednocześnie piśmiennie winien zwrócić uwagę lekarza, iż zapisany przezeń został środek lekarski wbrew zasadom Farmakopei Szpitalnej. Ko-

piją takiego ostrzeżenia aptekarz dołączy do likwidacyi za dostarczane lekarstwa.

i) Za lekarstwa zapisane lub wydane wbrew powyższym zastrzeżeniom szpital lub więzienie ponosić nie będzie kosztu, lecz ten zaregulowany zostanie :

— do lekarza, za lekarstwo zapisane z pominięciem wskazanych formalności lub używane dalej po otrzymaniu decyzji, iż go więcej zapisywać nie należy;

— do aptekarza, jeżeli zaniedba ostrzedz lekarza i kopii takiego ostrzeżenia do likwidacyi nie dołączy;

— do obu, jeżeli każdy z nich pominął przepisy.

k) Przepisy zawarte w powyższych ustępach *g*, *h*, *i*, obowiązują także apteki szpitalne.

Uwaga. Zachowanie tych wszystkich formalności, jak z jednej strony potrzebném jest dla tego, aby lekarze szpitalni i więzienni nie odstępowali od głównej zasady Farmakopei Szpitalnej, stosowania się do Wykazu, aż po baczniejszym rozmyśle, do czego poda im sposobność samo dopełnienie przepisanych formalności; tak z drugiej strony składanie raportów z naukowém i praktyczném rzeczy wyjaśnieniem posłużyć może do upowszechnienia pomiędzy innymi lekarzami wiadomości o skuteczném działaniu pewnych lekarstw w szczególnych wypadkach: stosownie bowiem do uznania Rady Lekarskiej wypadki takich raportów ogłaszane będą w pismach lekarskich peryodycznych, lub w osobnych okólnikach do lekarzy szpitalnych, więziennych i rządowych.

3. Jeżeli lekarz szpitalny lub więzienny zamierza używać

w większej liczbie wypadków środka jakiego lekarskiego nieobjętego Wykazem Farmakopei Szpitalnej, a do natychmiastowego zastosowania jego w leczeniu chorych nie zachodzi żadna konieczność, powinien on poprzednio wyjednać sobie na to upoważnienie, i w tym celu rzecz całą z naukowym wyjaśnieniem przedstawić Inspektorowi Głównemu Służby Cywilno-Lekarskiej, który z swjej strony podda pod rozagę Radzie Lekarskiej, czy uczyniony wniosek zasługuje na przyjęcie.

Ze szpitala, w którym jest Naczelnym Lekarzem, przedstawienia w tym przedmiocie czynione być mają za pośrednictwem tegoż Naczelnego Lekarza szpitala.

4. Wmiarę wprowadzania w użycie nowych środków, lub przekonania się o skuteczności dawniej już znanych, Wykaz środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej, na wniosek Rady Lekarskiej, będzie uzupełniany stosownymi dodatkami.

Upoważnia się zaś niniejszemu lekarzy szpitalnych i więziennych do czynienia odpowiednich przełożeń, ze szpitali Warszawskich wprost do Inspektora Głównego Służby Cywilno-Lekarskiej, a z innych, tudzież z więzień, do właściwego Urzędu Lekarskiego, który ze zdaniem swoim przedstawi tę rzecz Inspektorowi Głównemu, dla poddania jej pod rozagę Rady Lekarskiej.

5. Wskazane w Farmakopei Szpitalnej środki lekarskie, które mogą być przepisywane w szpitalach, zakładach dobroczynnych, w więzieniach, oraz dla chorych ubogich na koszt Rządu, miast i gmin, nie ma bynajmniej na celu tego, aby lekarstwa te były pośledniejsze. Obowiązkiem owszem

jest aptekarzy, aby do téj ekspedycyi, tak podobnie jak do prywatnej, brali środki lekarskie mające własności wymagane Farmakopeją Krajową.

Przetwory i środki złożone winny być przyrządzane podług zasad tejże Farmakopei.

Od tego ostatniego prawidła wyjątek stanowią jedynie przetwory i środki złożone, do potrzeb Farmakopei Szpitalnej zastosowane, oznaczone w wykazie wyrazami *Ph. Nos.* (*Pharmacopoeae Nosocomialis*), których sposób przyrządzania podanym został w osobnym dziale niniejszej Farmakopei.

Uwaga. Do czasu wydania nowéj Farmakopei krajowéj sposób przyrządzania przetworów i środków złożonych, nieobjętych dawną Farmakopeją, ma być taki, jaki wskazany został w Taxie ogólnéj lekarstw z roku 1854.

6. Jakkolwiek lekarzowi wolno przepisywać wszystkie środki i przetwory objęte Wykazem Farmakopei Szpitalnej, powinien on jednak być oględnym co do środków droższych.

Dla zwrócenia w téj mierze bacności lekarza, artykuły wyższej ceny w Wykazie środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej wydrukowano odmienném piśmie.

Bardziej szczegółową co do cen każdego artykułu lekarz powziąć może wiadomość z taxy wydanej przy niniejszej Farmakopei; przyczém zwracać winien uwagę nietylko na cenę wykazaną w taxie, ale i na ilość w jakiej się lekarstwo przepisuje na dzienne użycie.

W tym celu lekarze obeznać się powinni z pomienioną ta-

xą, nietylko co do cen artykułów droższych, ale i co do takich, które są częściej lub w wielkich ilościach potrzebowane.

7. Aptekarz dostarczający lekarstwa do szpitala, również jak i zawiadujący apteką szpitalną, w razie zapisywania środków lekarskich zbyt znacznie podnoszących ogólny koszt lekarstw,—obowiązany jest zwracać na to uwagę Rady Opiekuńczej oraz Naczelnego Lekarza szpitala, a gdzie tego nie ma, lekarza szpitalnego.

Dostarczający zaś lekarstwa do więzień, w podobnym wypadku, w myśl Art. 386 Instrukcyi dla Więzień i Zakładów Karnych, mają obowiązek zwracać uwagę lekarza więziennego, a gdyby to nie skutkowało, donosić o tém Urzędowi Lekarskiemu Gubernialnemu.

Gdy tego uczynić zaniedba aptekarz dostarczający lekarstwa z apteki prywatnej do szpitala lub więzienia, wstrzymaną będzie wypłatę należności, aż do wyjaśnienia przyczyn tego zaniedbania; aptekarz zaś szpitalny w tymże wypadku ulegnie upomnieniu od władzy przełożonej.

8. Z pomiędzy środków lekarskich w danym wypadku jednakowo działać mogących, lekarz ma wybierać taki, który mniej kosztuje.

Np. Gdy potrzebny jest odwar lub nalew klejki i gdy z widoku lekarskiego wszystko jedno, czy się użyje do tego siemie lniane, korzeń ślazu lub gumma arabska, wybrać należy siemie lniane jako najtańsze.

9. Wszelkie lekarstwa winny być przepisywane w takiej tylko ilości, w jakiej rzeczywiście przez chorych mają być spożrebowane. Zastrzeżenie to wszelako nie może bezwzględnie wstrzymywać lekarza od zawieszenia użycia niewy-

branego w zupełności lekarstwa, gdy tego wymagać będzie zmiana zaszła w stanie choroby. Lecz takie postąpienie lekarza ordynującego winno należeć do wyjątków, wydarzając się bowiem częściej świadczyć będzie o jego nieogłędności, na upomnienie zasługującej.

10. Przy wyborze formy lekarstw, ze względu na koszt przygotowywania i wydawania lekarstw, o ile można, dawać należy pierwszeństwo proszkom, kroplom, mixturom, przed pigułkami, nalewami, odwarami. Gdy jednak środek jaki ma być używany przez dłuższy przeciąg czasu, lecz w mniejszych wziętkach, wówczas najtańszą formą są pigułki.

Lekarstwo płynne wymagające gotowania albo naparzenia, lub też emulsje, o ile można, należy przepisywać w ilości nieprzenoszącej 6 uncyj płynu, gdyż przy większej ilości, aż do funta, koszt przyrządzania o $\frac{1}{3}$ część wzrasta; w ilości zaś większej od funta aż do dwóch, koszt przygotowania wyniesie prawie dwa razy tyle co koszt przyrządzenia takiegoż lekarstwa w ilości 6 uncyj, i t. d.

Nie wolno też zapisywać form zbytkowych, jakimi są: pastylki, morselki i t. p.

11. Lekarstwo przepisać się mające w proszku, gdy nie ma konieczności bardzo ścisłego wymierzania pojedynczych wziętków, winno być zapisywane w dozie ogólnej, bez dzielenia na pojedyncze proszki, gdyż od każdego z tych proszków za kapsułkę i odważanie oddzielnie się liczy.

Toż samo odnosi się do maści, ziółek i t. p.

Lekarstwa więc tylko silnie działające, rozdzielane być winny na pojedyncze wziętki.

12. Przepisując proszek, którego objętość sama przez się

nie jest za mała i gdy nie zachodzi konieczność dodania jakiejś substancji aby ułatwić przyrządzenie lekarstwa, lekarz nie powinien dopisywać cukru lub innych zbytecznych dodatków.

13. W wypadkach, w których potrzebną być może woda ołowiana (*aqua Goulardi*) do dłuższego użycia lub w większych ilościach, nie należy zapisywać jej z apteki prywatnej w tej formie, lecz natomiast zapisać ocet ołowiany, dla dodania go do wody zwyczajnej, w stosunku dwóch drachm octu ołowianego na funt wody, lub w przybliżeniu 10 kropel na uncją. Tym sposobem zmniejszy się koszt ekspedycji i naczyń.

Zastrzeżenie to nie odnosi się do szpitali, przy których są własne apteki.

14. Do ułatwienia wizyty lekarskiej i ekspedycji aptecznej, a razem do zmniejszenia kosztu, znakomicie przykłada się zapisywanie jednakowych lekarstw, o ile to z widoków lekarskich da się uskutecznić.

W tymto celu ułożono i zamieszczono w niniejszej Farmakopei osobny formularz, czyli zbiór recept ustalonych już powszechniejszemu użyciem w szpitalach lub wypróbowaną skutecznością; dla większego zaś uproszczenia w ich zapisywaniu, oznaczono je osobnemi nazwami, albo już zwyczajem szpitalnym ustalonymi, albo nadanemi od nazwiska autorów lub też od działania.

Lekarz zapisujący podobną receptę, nie potrzebuje wypisywać części składowych lekarstw, ilości i sposobu ich przyrządzenia, lecz tylko wymienić nazwę lekarstwa wskazaną w formularzu i dodać .....*dosin unam*.

Np. Zamiast zapisywania:

Rp. Ammonii muriatici . . . drachmam,
 Aquae communis . . . uncias quinque,
 Solutionis succi liquiritiae drachmas duas.

M.

lekarz zapisze:

Rp. Mixturae solventis dosin unam.

Wypadnie mu tylko dodać sposób zażywania, którego w formularzu nie wskazano, pozostawiając to uznaniu lekarza w każdym szczegółowym wypadku.

W widokach oszczędności wiele na tém zależy, aby lekarze stosowali się, o ile możność dozwoli, do pomienionego formularza; jeżeli bowiem zapisze się jednocześnie kilka lub kilkanaście lekarstw podług jednej formy, wówczas tak za użyte do nich artykuły, jak i za przygotowanie liczy się zbiorowo, co znacznie koszt zmniejsza.

Np. Koszt Mixturae solventis wynosi:

za dozę	1	nie licząc szkła	kop.	9,5
za doz	2	„	„	13
„	3	„	„	16,5
„	4	„	„	18,5
„	5	„	„	24
„	6	„	„	27,5
„	7	„	„	29
„	8	„	„	29
„	9	„	„	34,5
„	10	„	„	38.

Z czego się okazuje, że gdy 10 doz tej mixtury będzie zapisanych jednocześnie, każda z nich, licząc podług zasad Farmakopei Szpitalnej, kosztować będzie kop. 3,8; — gdy tymczasem pojedyncza doza kosztuje kop. 9,5.

15. Gdy lekarz uzna za rzecz potrzebną ze względu na wiek chorego lub na inne okoliczności, umiarkować moc lekarstwa, może cel ten osiągnąć zapisując połowiczną dozę i oznaczając mniejsze pojedyncze wziętki.

16. Ze względu na oszczędność w koszcie lekarstw pożądaną jest rzeczą, aby nawet takie lekarstwa, które nie są formularzem objęte, zapisywane były w jednakowy sposób; gdyż jednocześnie tak zapisane dla pewnej liczby chorych, taksują się, podobnie jak lekarstwa zapisane podług formularza, zbiorowo, tak co do wziętych do nich artykułów, jako téż za ich przyrządzenie.

17. Przepisy podane w powyższych 3^{ch} ustępach nie pozbawiają lekarza możności przepisywania nawet takich złożonych leków, które są formularzem objęte, w innych stosunkach i dozach, jakie w danym wypadku uzna za stosowniejsze. Pomienione bowiem przepisy odnoszą się do ogółu wypadków a nie do szczegółowych wyjątków.

18. Leki złożone (*galenica*) objęte W y k a z e m środków lekarskich mogą być przepisywane albo na dozy albo na wagę, stosownie do potrzeby uznanéj przez lekarza.

Np. Jeżeli lekarz przepisze dozę jedną *unguenti kalii iodati*, otrzyma uncją maści przyrządzonej z drachmy jednéj jodku potasu i uncyi szmalcu. Gdy zaś taką ilość maści uważać będzie za zbytęcną, może zapisać *unguenti kalii iodati drachmas duas, quatuor, sex* i t. d.

19. Leki złożone i formuły szczególne lekarstw takie, które nie są objęte niniejszą Farmakopeją Szpitalną, chociażby były podane w innych Farmakopejach, lub znane z dzieł naukowych, nie mogą być inaczej zapisywane jak magistralnie,

t. j. ze wskazaniem szczegółowém użyć się mających artykułów lekarskich, doz ich i sposobu przyrządzania.

20. Nie należy zapisywać plastrów już rozsmarowanych, gdyż tego dopełniać winni felczerowie szpitalni i więzienni, a nawet sami chorzy ubodzy w domach leczenia.

Aby zaś zapisywaną była taka tylko ilość, jaka jest właściwie potrzebną, oznacza się w przybliżeniu, iż do nasmarowania powierzchni:

- wielkości rubla, potrzeba plastru skrupuł 4
- „ „ małej dłoni „ „ drachma $4\frac{1}{2}$
- „ „ całej ręki „ „ drachm 3.

21. Jeżeli inny napój niż woda zwyczajna użytym ma być dla chorych, przyrządzanie jego odbywać się winno w samym szpitalu, w zakładzie dobroczynnym lub w lazarecie więziennym; a dla ubogich leczonych w ich mieszkaniach na koszt Rządu, miast, gmin lub instytucyi dobroczynnych, uskutecznić to trzeba staraniem domowém.

Wyjątek w téj mierze dopuszcza się tylko dla szpitali mających własne apteki, w których i napoje winny być przygotowywane.

Pod względem orduowania i przyrządzania napojów dla chorych, jako wskazówki ogólne podają się następujące zasady:

a) Na jednego chorego na dobę przeznaczają się dwa funty czyli kwarta napoju.

b) Do przyrządzenia dwóch funtów napoju braném być ma:

do naparzenia:

- jagód jałowcowych . . . . uncyą,
- korzenia ślazowego . . . . pół uncyi,

- korzenia lukrecyi . . . . . drachm trzy,
- kwiatu bżowego . . . . . uncya,
- „ dziewanny . . . . . uncya,
- „ lipowego . . . . . uncya,
- siemienia lnianego . . . . . pół uncyi,
- ziółek pektorałnych . . . . . uncya,

na odwar:

- ziela barwinku . . . . . uncyj dwie,
- ziółek na odwar drzewny (*species lignorum*) . . . . . uncyj dwie.

c) Z wyżej wymienionych artykułów te tylko mogą być przepisywane z apteki prywatnej, które nie są przedmiotem handlu sklepowego lub targowego (zobacz jeszcze w tym względzie przepisy pod ustępami 22, 23 i 24).

d) Przepisując z apteki prywatnej do szpitala lub lazaretu więziennego dla większej liczby chorych niż dla jednego artykuł jaki do sporządzenia napoju, zapisywać go należy łącznie, oznaczając w sygnaturze dla ilu chorych ma służyć, lub w jakiej ilości ma być brany do przygotowania napoju dla jednego chorego.

e) W szczególnych wszakże wyjątkowych wypadkach wolno lekarzowi przepisać większą ilość napoju, lub użyć doń artykułu w innej ilości jak wskazano powyżej.

22. Ustawa Szpitalna w § 546 zastrzega, aby artykuły lekarskie przedmiotem handlu sklepowego i targowego będące, nie były zapisywane z aptek, lecz dostarczane sposobem ekonomicznym. Zastrzeżenie to objaśnia się jeszcze następującymi przepisami:

a) Do rzędu tych artykułów z pomiędzy wyszczególnio-

nych w Wykazie środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej odnosić się mają: siemie lniane, jagody jałowcowe, sól kuchenna, ocet, olej lniany, oliwa, olejek terpentynowy, szmalec, krochmal.

b) Artykuły te nie mają być zapisywane z aptek prywatnych dostarczających lekarstwa do szpitali, o ile potrzebowane są czyto do użycia bez żadnego innego przygotowania, czy też do przyrządzania napojów, kataplazmów, okładów, enem, i t. p., form lekarskich, których przyrządzeniem zajmują się felczerowie szpitalni. O ile zaś artykuły te wchodzi do składu innych leków złożonych, zapisują się z aptek.

c) Jeżeli apteka urządzona jest przy szpitalu, w takim razie pomienione wyżej artykuły zapisywane być mają z tejże apteki, do której też należy przyrządzanie napojów, enem i t. p., stosownie do zapotrzebowań lekarzy.

d) Sposobem także gospodarskim a nie z apteki dostarczane być mają do użycia w celu lekarskim: potaż, soda, mydło szare, słonina, chrzan, marchew, buraki, cebula, drożdże.

23. Pod względem niezapisywania z aptek do więzień artykułów lekarskich przedmiotem handlu sklepowego i targowego będących, odpowiednie zastrzeżenia podane są w art. 369 i 396 Instrukcyi dla Więzień i Zakładów Karnych.

24. Dla chorych ubogich we własnych mieszkaniach leczonych wolno zapisywać z aptek nawet artykuły będące przedmiotem handlu sklepowego i targowego, o ile te są Wykazem objęte, lecz wtenczas tylko, gdy lekarz ma sumienne przekonanie, że niedostatnie położenie chorego nie dozwala na poniesienie nawet takiego wydatku, lub też gdy zachodzi

potrzeba użycia tych artykułów w porze nocnej, gdy w sklepie lub na targu, dostałby ich nie można było.

25. Artykuły służące do oczyszczenia z wyziewów smrodliwych (*desinfectio*) czyto powietrza w salach, czy te aparatów kloacznych, chociażby artykuły te należały do rzędu materiałów w aptece utrzymywanych, jakimi są: koperszas żelazny, chlorek wapna, kwas solny do skrapiania chloru wapna, i t. p., nie mają być zapisywane z apteki, lecz winny być kupowane ze składów materiałów aptecznych.

W miejscach zaś gdzieby takich składów nie było, materiały te mogą być braue z apteki z wykazaniem na jaki cel są przeznaczone, gdyż w takich razach aptekarz likwidować za nie będzie tylko podług ceny preiskurantowej.

26. Żadnych kadzideł zapisywać nie wolno.

27. Równie dla oszczędności jak dla dogodności służby przy szpitalach, przy których nie ma własnej apteki, utrzymywane być winny w apteczkach w zapasie środki lekarские potrzebne do podręcznego użycia. Takimi są:

Acetum saturninum

Calcaria hypochlorosa (chlorata)

Flores chamomillae

„ tiliae

Herba menthae piperitae

Liquor ammonii caustici

Magnesia sulfurica

„ usta

Mixtura vulneraria acida (Thedeni)

Pulveres purgantes

„ emetici simplices

Pulveres emetici compositi

Spiritus aethereus (liquor anodinus mineralis Hoffmanni)

Tinctura opii crocata (tylko jedna drachma).

Nadto w apteczkach tego rodzaju utrzymywane być winny w zapasie: zioła, kwiaty, nasiona, korzenie i inne artykuły do sporządzania napojów, enem, kataplazmów i okładów potrzebowane, oraz maści, plastry i roztwory do opatrunku.

28. Jakież mają być apteczki podręczne przy lazaretach więziennych wskazuje art. 364 Instrukcyi dla Więzień i Zakładów Karnych.

29. W przepisaniu lekarstw na koszt Rządu, miast lub gmin dla cholerycznych w czasie grasowania cholery, należy tak pod względem zapisywanych środków lekarskich, jako też zachowania osobnych formalności, stosować się do oddzielnie wydanych prawideł i dołączonego do nich osobnego Wykazu środków lekarskich.

Pod innemi wszakże względami, jako też co do sposobu taxowania lekarstw obowiązuje Farmakopeja Szpitalna.

30. Lekarze niestosujący się do zasad Farmakopei Szpitalnej ulegać będą napomnieniu; w miarę zaś ważności uchybień lub ich powtarzania mogą być pociągani do odpowiedzialności lub nawet usunięci od obowiązków.

Lekarze Naczelnicy w szpitalach odpowiedzialni są za odstąpienia od zasad Farmakopei Szpitalnej nie tylko za własne uchybienia, ale i za niezapobieżenie uchybieniem lekarzy ordynujących.

31. Właściciele i zarządcy aptek wydający lekarstwa dla szpitali, zakładów dobroczynnych, więzień, oraz na koszt Rządu, miast i gmin, czyto na zasadzie zawartych kontraktów

czy téż z mocy ogólnych rozporządzeń Rządu, lub szczegółowych urzędowych wezwań, w razie niezachowania zasad Farmakopei Szpitalnej narażą się na straty przez usunięcie z podanej przez nich likwidacyi tego wszystkiego, co będzie nie podług pomienionj Farmakopei wydane lub policzone.

32. Dopilnowanie wykonania zasad niniejszej Farmakopei należy w właściwym zakresie urzędowego działania do Lekarzy Powiatowych, Inspektorów Gubernialnych i Urzędów Lekarskich, do Rady Lekarskiej, oraz Inspektora Głównego Służby Cywilno-Lekarskiej.

Co do szpitali, stosowania się do Farmakopei Szpitalnej przestrzegać nadto będą Rady Opiekuńcze i Rada Główna Zakładów Dobroczynnych.

II.

Wykaz środków lekarskich pojedynczych, przetworów i leków złożonych,

które przepisywane być mogą w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla chorych ubogich leczonych na koszt Rządu, miast i gmin.

(Artykuły wydrukowane wybitniejszym pismem należą do droższych).

Acetum camphoratum Ph. Nos.

„ crudum

„ colchici

„ saturninum

„ scilliticum

Acidum muriaticum venale

„ „ purum (hydrochloratum)

„ nitricum crudum

„ „ fumans

„ „ purum

„ phosphoricum purum

„ pyrolignosum

„ sulfuricum crudum

„ „ purum dilutum

„ **tannicum**

Acidum tartaricum

Adeps suillus

Aether (sulfuricus)

Aloë

Alumen

„ **ustum**

Ammonium carbonicum

„ „ **pyro-oleosum**

„ **muriaticum** (chloratum)

„ „ **martiatum**

Amygdalae dulces excorticatae

Amylum

Aqua amygdalarum amararum

„ **calcariae**

„ **destillata**

„ **foeniculi**

„ **menthae crispae**

„ „ **piperitae**

„ **oxymuriatica** (chlori)

„ **phagedaenica flava** Ph. Nos.

„ „ **nigra** Ph. Nos.

„ **picea** Ph. Nos.

„ **saturnina** Ph. Nos.

Argentum nitricum fusum

Arsenicum album

Asa foetida depurata

Atropinum sulfuricum

Aurum muriaticum natronatum

Baccae juniperi

Balsamum copaivae
 Baryta muriatica
 Bismuthum nitricum praecipitatum
 Boletus igniarius (chirurgorum)
 Borax
 Calcaria chlorata sicca (hypochlorosa)
 Camphora
 Carbo ligni pulveratus
 Cera flava
Chininum sulfuricum
 Chinioidinum s. chinioideum
Chloroformium
 Cinnabaris praeparata
Collodium
 Colophonium
 Cortex cascarillae
   „ cassiae cinnamomeae
   „ **chinae fuscus**
   „   „   **regius**
   „ mezerei
   „ quercus
   „ salicis
 Creta alba praeparata
 Cubebae
 Cuprum aceticum crystallisatum
   „ aluminatum (lapis divinus)
   „ sulfurico-ammoniatum
   „ sulfuricum
 Electuarium e senna Ph. Nos.

Elixir ammoniato-opiatum**Emplastrum cantharidum ordinarium**

„ „ perpetuum

„ cerussae Bayntonii Ph. Nos.

„ conii maculati

„ hydrargyri s. mercuriale

„ lithargyri compositum (gummosum)

„ „ c. resina (adhaesivum)

„ **Schiffhauseni sine castoreo**

„ stibiatum Ph. Nos.

Essentia aconiti

„ belladonnae

„ chelidonii

„ conii maculati

„ digitalis

„ hyoscyami

„ lactucae virosae

„ nicotianae

„ pulsatillae

„ stramonii

Extractum aconiti

„ aloës

„ amarum Ph. Nos.

„ belladonnae

„ cardui benedicti

„ chelidonii

„ **colocynthis**

„ conii maculati

„ dulcamarae

Extractum enulae (helenii)

- „ **filicis maris aethereum**
- „ gentianae
- „ graminis
- „ gratirolae
- „ hyoscyami
- „ lactucae virosae
- „ nucum vomicarum (spirituosum)
- „ opii
- „ pulsatillae
- „ rhois radicans (toxicodendri)
- „ stramonii

Fel tauri inspissatum**Farina secalis****Ferrum carbonicum**

- „ cyanatum (hydrocyanicum)
- „ iodatum
- „ lacticum
- „ limatum
- „ sulfuricum purum

Flores arnicae

- „ chamomillae vulgaris
- „ malvae arboreae
- „ sambuci
- „ tiliae cum bracteis
- „ verbasci

Folia belladonnae

- „ digitalis
- „ farfarae

Folia hyoscyami

- „ juglandis
- „ sennae
- „ stramonii
- „ trifolii
- „ uvae ursi
- „ vincae pervincae

Fomentatio Schmuckeri Ph. Nos.

Fuligo splendens

Glandes quercus tostae

Glycerinum

Graphites anglicus

Gummi arabicum

Gutti

Hepar sulfuris liquidum ad balnea Ph. Nos.

Herba absinthii

- „ bidentis tripartitae c. floribus
- „ cardui benedicti
- „ centaurii minoris
- „ chenopodii ambrosioides
- „ conii maculati
- „ galeopsidis grandiflorae
- „ gratiolae
- „ ledi palustris
- „ melissae
- „ menthae piperitae
- „ millefolii
- „ nicotianae
- „ sabinae

Herba salviae

„ violae tricoloris

Hydragryum ammoniato-muriaticum

„ biiodatum rubrum

„ iodatum flavum

„ muriaticum corrosivum

„ „ mite laevigatum

„ oxydatum rubrum laevigatum

„ oxydulatum nigrum (Hahnemanni)

„ sibiato-sulfuratum

„ sulfuratum nigrum

Indicum s. indigo

Infusum sennae compositum Ph. Nos.

Iodum

Kali carbonicum depuratum

„ causticum chirurgorum

„ causticum siccum

„ nitricum

„ chloricum (oxymuriaticum)

„ sulfuricum pulveratum

„ tartaricum

Kalium iodatum (kali hydroiodicum)

„ sulfuratum (pro usu interno)

Kolter (coaltar, pix liquida e carbone fossili)

Kreosotum

Kusso (Brayeria anthelmintica)

Lichen carragheen

„ islandicus

Lignum guajaci raspatum

Lignum quassiae

Linimentum ammoniatum (volatile) Ph. Nos.

„ ammoniato-camphoratum Ph. Nos.

Liquor ammonii acetici

„ „ anisatus

„ „ caustici

„ „ **succinici**

„ antipsoricus Vleminkxii Ph. Nos.

„ cupri ammoniato-muriatici (Koechlini)

„ ferri sesquichlorati (stypticus Looffii)

„ hydrargyri nitrici oxydulati (Bellostii)

„ kali acetici Ph. Nos.

„ myrrhae

„ Plenckii Ph. Nos.

„ stibii muriatici (butyrum antimonii)

Magnesia carbonica

Magnesia sulfurica

„ usta (calcinata)

Malthum hordei

Manganum oxydatum nativum subtilissime pulveratum

Mel crudum

„ despumatum

„ rosatum

Mixtura sulfurica acida (elixir acidum Halleri)

„ vulneraria acida (Thedeni)

Morphium aceticum

Mucilago cydoniorum Ph. Nos.

„ gummi mimosae Ph. Nos.

„ salep Ph. Nos.

Myrrha

Natrium bicarbonicum

„ carbonicum depuratum

„ muriaticum

„ nitricum depuratum

„ **phosphoricum**

„ sulfuricum depuratum

Oleum cannabis

„ camphoratum Ph. Nos.

„ crotonis tiglicii

„ foeniculi

„ hyoscyami infusum

„ jecoris aselli flavum

„ lini

„ menthae piperitae

„ nucistae venale (balsamum nucistae)

„ olivarum

„ „ provenciale

„ ricini

„ **sinapis aethereum**

„ terebinthinae (pro usu externo)

„ „ rectificatum (pro usu interno)

Opium pulveratum

Oxymel scilliticum

„ simplex

Pasta zinci chlorati Nr. 1. Ph. Nos.

„ „ „ Nr. 2. Ph. Nos.

„ „ „ Nr. 3. Ph. Nos.

Pilulae ferri iodati Blancardii Ph. Nos.

Plumbum aceticum depuratum

„ iodatum

„ nitricum

Pulvis escharoticus (causticum Viennense)

„ gummosus

„ pro infantibus Ph. Nos.

„ ipecacuanhae opiatas (Doweri)

„ liquiritiae compositus

„ persicus (flores pyrethri rosei et carnei)

Radix althaeae

„ angelicae

„ arnicae

„ artemisiae (fibrillae)

„ bardanae

„ calami

„ caricis arenariae

„ colombo

„ gentianae

„ graminis

„ hellebori albi

„ „ nigri

„ jalapae

„ ipecacuanhae

„ iridis florentinae

„ liquiritiae

„ ononidis

„ polygalae amarae

„ ratanhiae

„ rhei

Radix rhei tosta

- „ salep
- „ **sarsaparillae**
- „ scillae
- „ senegae
- „ taraxaci
- „ tormentillae
- „ valerianae

Resina guajaci nativa

- „ jalapae

Saccharum album pulveratum

- „ lactis pulveratum

Santoninum**Sapo domesticus niger**

- „ hispanicus
- „ jalapinus
- „ terebinthinatus Ph. Nos.

Sebum ovillum**Secale cornutum****Semen anisi vulgaris**

- „ cannabis
- „ cardui Mariae
- „ cinae
- „ foeniculi
- „ hyoscyami
- „ lini
- „ lycopodii
- „ papaveris albi
- „ phellandrii aquatici

Semen sinapis nigrae

Sinapismus Ph. Nos.

Solutio arsenicalis (Fowleri)

„ calcariae hypochlorosae (chloratae) Ph. Nos.

„ succi liquiritiae Ph. Nos.

Species aromaticae Ph. Nos.

„ ad decoctum lignorum Ph. Nos.

„ pectorales Ph. Nos.

„ purgantes (St. Germain) Ph. Nos.

Spiritus camphoratus Ph. Nos.

„ cochleariae

„ aethereus (liquor anodinus mineralis Hoffmanni)

„ „ martiatus (liquor Bestuscheffii)

„ nitrico-aethereus

„ saponatus

„ vini rectificatus (67⁰/₃)

Spongia cerata

Spongilla fluviatilis

Succus juniperi inspissatus

„ liquiritiae crudus

Stibium sulfuratum aurantiacum

„ „ nigrum laevigatum

Stipites dulcamarae

Strychninum nitricum

Sulfur depuratum lotum

„ sublimatum venale (flores sulfuris)

Syrupus amygdalarum (emulsivus)

„ rhamni cathartici (domesticus)

„ **rhei**

Syrupus simplex

Tamarindi

Tartarus boraxatus

„ depuratus

„ **natronatus**

„ stibiatus (emeticus)

Terebinthina laricina (veneta)

Tinctura aconiti simplex

„ amara

„ arnicae (florum)

„ aromatica

„ „ acida

„ asae foetidae

„ cantharidum

„ capsici annui

„ cathartica (Le Roy grad. 3.)

„ chinoidinae (4 : 8)

„ cinnamomi (e cassia)

„ colchici vinosa (e seminibus)

„ colocynthidis

„ cupri acetici Radem.

„ digitalis simplex

„ ferri acetici Radem.

„ „ muriatici

„ „ pomati

„ guajaci ammoniata

„ iodi

„ kalina

„ lobeliae inflatae

Tinctura myrrhae

- „ nucum vomicarum
- „ opii crocata
- „ „ simplex
- „ rhei aquosa
- „ thujae occidentalis
- „ valerianae aetherea
- „ „ simplex

Unguentum ad scabiem Helmerichii Ph. Nos.

- „ „ Hardy Ph. Nos.
- „ basilicum
- „ cantharidum Ph. Nos.
- „ elemi
- „ hydrargyri cinereum
- „ kalii iodati Ph. Nos.
- „ saturninum Ph. Nos.
- „ simplex Ph. Nos.
- „ tartari stibiati

Veratrinum**Vinum stibiatum****Zincum aceticum**

- „ chloratum
  - „ ferro-cyanatum
  - „ oxydatum album
  - „ sulfuricum.
-

III.

Przepisy przyrządzania przetworów i leków złożonych Farmakopei Szpitalnej.

1.

Acetum camphoratum.

Ocet kamforowy.

	partes		
R. Camphorae	1	W. Kamfory	drachmę,
Spiritus frumenti	24	Okowity	uncyj trzy,
Aceti crudi	72	Octu handlowego	uncyj dziewięć

Rozpuść kamforę w okowicie i zmieszaj z octem.

(Cena uncyi. . . . kop. 2.)

2.

Aqua phagedaenica flava.

Woda merkuryalna żółta

R. Hydrargyri bichlorati corrosivi	1	W. Chlorku rtęci żrącego gran	dziewięć
Aquae calcariae	320	Wody wapiennej	pół funta.

Rózturzj w moździerzu porcelanowym lub szklanym.

*Ma być mętną, z osadem żółtym. Przed uży-
ciem należy ją skłócić. Nie utrzymuj jej w za-
pasie.*

(Cana uncyi. . . . kop 1½.)

3.

Aqua phagedaenica nigra.

Woda merkuryalna czarna

R. Hydrargyri chlorati mitis	4	W. Chlorku rtęci łagodnego	drachmę,
Opii pulverati	1	Opium sproszkowanego	gran piętnaści
Aquae calcariae	192	Wody wapiennej	pół funta.

Rozetrzój nalezycie w moździerzu porcelanowym lub szklanym.

Ma być mętną, z osadem czarnym. Przed użyciem należy ją skłócić. Nie utrzymuj jej w zapasie.

(Cena uncyi . . . kop. 5.)

4.

Aqua picea.**Woda smołowa.**

	partes		
R. Picis liquidae	1		W. Smoły płynnej . . . uncyj trzy,
Aquae communis	12		Wody zwyczajnej . . funtów trzy.

Mocz, często mierzając, przez dwa dni; po odstaniu się zlej płyn przejaśniony do flaszek, które szczelnie zatkawszy zachowaj w miejscu chłodnym.

Ma być przezroczystą, żółtawą, woni i smaku smoły.

(Cena uncyi . . . kop. 1.)

5.

Aqua saturnina.**Woda Gulardowa.**

R. Aceti saturnini	1		W. Octu ołowianego . . drachmę,
Aquae communis	48		Wody zwyczajnej . . pół funta.

Zmieszaj.

Ma być mętną, z osadem białym. Przed użyciem należy ją skłócić. Nie utrzymuj jej w zapasie.

(Cena uncyi . . . kop. 1/2.)

6.

**Emplastrum cerussae
Bayntonii.****Plaster Bayntona.**

R. Cerussae	3		W. Bieli ołowianej . . funtów trzy,
Axungiae porci	2		Szmalcu wieprzowego funtów dwa,
Emplastri adhaesivi	5		Plastra lepkiego . . funtów pięć.

Gotuj biel ołowianą ze szmalcem, ciągle mierzając i wkraplając małemi ilościami ciepłą wodę zwyczajną, do utworzenia się plastru; poczem dodawsz stopiony i napół przestudzony plaster lepki wymieszaj nalezycie.

(Cena uncyi . . . kop. 6.)

7.

Emplastrum stibiatum.**Plaster emetykowy.**

	partes	
R. Tartari stibiatu	1	W. Emetyku miążkiego . . drachm dwie, Plastru lepkiego . . uncyą.
Emplastri adhaesivi	4	

Zmięszaj dokładnie na plaster.

(Cena uncyi . . . kop. 18;—drachmy . . . kop. 3.)

8.

Extractum amarum.**Wyciąg gorzki.**

R. Foliorum trifolii	1	W. Liści bobrka trójlist- nego . . . . . } po funcie, Ziela piołunu, ... } Korzenia goryczki . . . . . } Wody zwyczajnej . . . . . } ile potrzeba.
Herbae absinthii	1	
Radiceis gentianae	1	
Aquae communis	q. s.	

Pokrajane i zmieszane nalej taką ilością wody, aby powstała gęstwa półpłynna. Pozostaw przez 24 godzin, mieszając od czasu do czasu; poczem wyciśnij w prasie. Na pozostałość nalej powtórnie taką samą ilość wody, a po dwunastu godzinach wyciśnij. Otrzymane płyny, przez odstanienie się i przedcedzenie przejaśnione, w kąpeli parowej, przy ciągłym mieszaniu odparuj do zawiesistości wyciągu, tak, ażeby tenże nie płynął lecz łopatką na nitki wyciągać się dawał.

Ma być brunatno-czarny, w wodzie klarownie rozpuszczalny.

(Cena drachmy . . . kop. 3.)

9.

Fomentum Schmuckeri.**Okład zimny Schmuckera.**

R. Ammonii chlorati	1	W. Chlorku amonu . . . } po pół uncyi, Soletranu potażu . . . } Wody zwyczajnej . . . funtów dwa, Octu handlowego . . . pół funta.
Kali nitrici	1	
Aquae communis	48	
Aceti erudi	12	

Rozpuść.

Nie utrzymuj w zapasie.

(Cena uncyi . . . kop. 3/4).

10.

**Hepar sulfuris liquidum
ad balnea.**

(Polysulfuretum calcii).

Wątroba siarozana płynna

(Wielosiarek wapienia).

zamiast

Kalium sulfuratum ad balnea.

	partes	
R. Calcariae ustae	17	W. Wapnia palonego . . . uncy siedmnaście,
Sulfuris sublimati	36	Kwiatu siarozanego . . . funtów trzy,
Aquae communis	150	Wody zwyczajnej . . . funtów dwanaście i pół.

Gotuj w kociolku żelaznym przeszło godzinę, wodę wyparowaną zastępując świeżą, tak aby pierwotna objętość płynu pozostała. Po przestudzeniu zlej do gąsiorka, zatkań a po 24 godzinach zlej do flaszek funtowych, które szczelnie zatkawszy zachowaj.

Płyn żółto-czerwony przezroczysty, c. w. 1,163 do 1,170.

Uwaga Trzy uncy tego przetworu odpo wiadają jednój uncy kalii sulfurati ad balnea Farmakopei Szpitalnej z r. 1837.

(Cena uncy... kop. 1½)

11.

Infusum sennae compositum.**Trunek Wiedeński.**

R. Foliorum sennae consisorum	1	W. Liści senesowych pokra-
Natri sulfurici	2	janych . . . . . pół uncy,
Syrupi simplicis	1	Siarczanu sody . . . uncy,
Aquae communis . . . q. s. (ad 8)		Ulepku prostego . . . pół uncy,
		Wody zwyczajnej . . . ile potrzeba.

Sparz senes dostateczną ilością wody wrzącej i wytrawiaj przez pół godziny. W czterech uncjach precedzonego i wyciężniętego płynu rozpuść siarżczanu sody i dodaj ulepek.

Nie utrzymuj go długo w zapasie.

(Cena uncy... kop. 3.)

12.

Linimentum ammoniatum.**Smarowidło amoniakalne.**

	partes	
R. Olei olivarum ordinarii	3	W. Oliwy zwyczajnej . . . . . półtoręj uncyi,
Liquoris ammonii caustici	1	Roztworu amonii gry- zającj . . . . . pół uncyi.

Skłóć razem.

Ma być półpłynném. Nie utrzymuj go w zapasie.

(Cena uncyi. . . . kop. 6½)

13.

**Linimentum ammoniato-
camphoratum.****Smarowidło amoniakalno-
kamforowe.**

R. Olei olivarum ordinarii	2	W. Oliwy zwyczajnej . . . . . uncya
Olei camphorati	1	Oleju kamforowego . . . . .
Liquoris ammonii caustici	1	Roztworu amonii gry- zającj . . . . . } po pół uncyi.

Skłóć razem.

Ma być półpłynném. Nie utrzymuj go w zapasie.

(Cena uncyi. . . . kop. 7).

14.

Liquor kali acetici.**Roztwór octanu potażu.**

R. Kali carbonici depurati	1	W. Węglanu potażu oczysz- czonego . . . . . funt,
Aceti crudi	q. s.	Octu surowego . . . . . ile potrzeba,
Aquae destillatae	q. s.	Wody przepędzonej . . . . . ile potrzeba.

Nasyć potaż dobrym octem handlowym i odparuj w kociołku żelaznym do sucha. Potém wzmocnij lekko ogień, aby się sól stopiła i utrzymuj w takim stanie, ciągle mieszając, dopóki wyjęta i przestudzona próbka bezbarwnie w wodzie rozpuszczać się nie będzie. Następnie zestaw z ognia, ostudź, ciągle mieszając, pozostałość bryłkowatą rozpuść w podwójnej ilości wody przepędzonej, przesącz, dosyciwszy (jeżeli potrzeba) octem wzmocnionym, wyparuj w parownicy porcelanowej do sucha, rozetrzaj, rozpuść w podwójnej ilości wody przepędzonej i przesącz.

Ma być klarowny, bezbarwny lub zaledwie żółtawy, obojętny, c. wt. 1175 do 1180. Nie ma

zawierać znacznych ilości krzemionki, chlorku potasu lub siarczany potażu, a od metali powinien być zupełnie wolny.

(Cena uncyi . . . kop. 17; — drachmy . . . kop. 3).

15.

Liquor antipsoricus Vleminckxii.**Płyn przeciw świerzbio Vleminckxa.**

	partes	
R. Sulfuris sublimati	2	W. Kwiatu siarczanego . uncyj szesnaście,
Calcariae ustae	1	Wapna palonego . . uncyj ośm,
Aquae communis . . . . . q. s. (ad 20)		Wody zwyczajnej . funtów trzydzieście.

Zgaś wapno w kociółku żelaznym wodą, dodaj kwiat siarczany, a po dokładném wymieszaniu dolej resztę wody i gotuj przynajmniej przez godzinę, ciągle mieszając łopatką drewnianą, a wyparowaną wodę zastępując świeżą, tak, aby waga całej masy po skończeniu roboty wynosiła 160 uncyj. Pozostaw masę tę przez dobę lub dwie, w gąsiorze dobrze zatkanym, dla odstania się, a płyn przejaśniony zlej do flaszek, które szelcznie zatkać i zachowaj w miejscu chłodném.

Ma być płyn żółto-czerwony, przezroczysty, e. wt. 1060 do 1065.

(Cena uncyi . . . kop. 1½).

16.

Liquor Plenckii.**Roztwór Plencka.**

R. Hydrargyri bichlorati corrosivi	1	W. Chlorniku rtęciżrzącego . pół drachmy,
Camphorae	2	Kamfory . . . . . drachmę,
Spiritus vini 67%	16	Wysokoku 67% . . uncyą.

Rozpuść przez rozcieranie w moździerzu.

Uwaga. Ma służyć tylko do zewnętrznego użycia.

(Cena drachmy . . . kop. 1½).

17.

Mucilago cydoniorum.**Klój z nasion pigwowych.**

R. Seminum cydoniorum	1	W. Nasion pigwowych . drachmę,
Aquae destillatae	48	Wody przepędzonej . uncyj sześć.

Pozostaw w flasce przez parę godzin, klóąc czasami,
a potem przecedź.

Nie utrzymuj go długo w zapasie.

(Cena uncyi. . . . kop. 2;—drachmy. . . . kop. 1/2).

18.

Mucilago gummi mimosae.

Klój z gumy arabskiej.

R. Gummi mimosae	partes	1	W. Gumy arabskiej w ka-
Aquae communis		3	walkach . . . część jedną,
			Wody zwyczajnej . części trzy.

Rozpuść i przecedź.

(Cena uncyi. . . . kop. 5;—drachmy. . . . kop 1)

19.

Mucilago salep.

Klój z salepu.

R. Radicis salep pulveratae	1	W. Korzenia salepu sprosz-
Aquae communis	96	kowanego . . . drachmę,
		Wody zwyczajnej . funt.

Rozetrzć salep w moździerzu z dwiema uncjami wody
zimnej, włój do flaszki funtowej, dolój dziesięć uncyj wody
wrzącej, i zatkawszy klój aż do ostudzenia.

Nie utrzymuj go długo w zapasie.

(Cena uncyi. . . . kop. 1 1/2)

20.

Oleum camphoratum.

Olej kamforowy.

R. Camphorae	1	W. Kamfory	część jedną,
Olei olivarum	7	Oliwy	części siedm.

Rozpuść.

(Cena uncyi. . . . kop. 6;—drachmy. . . . kop. 1)

21.

Pasta zinci chlorati.

Ciasto z chlorku cynku.

№ 1.

	partes		
R. Zinci chlorati	1	W. Chlorku cynku	pół uncyi,
Farinae secalinae	2	Mąki żytniej	uncyą.

Zmieszaj.

Uwaga. W razie potrzeby użycia zarabia się ten proszek małą ilością wody na ciasto, które zaraz przyłożyć należy.

(Cena uncyi . . . kop. 36;—drachmy . . . kop. 6).

№ 2.

R. Zinci chlorati	1	W. Chlorku cynku	} po uncyi.
Farinae secalinae	1	Mąki żytniej	

Postać jak wyżej wskazano.

(Cena uncyi . . . kop. 38½;—drachmy . . . kop. 6½).

№ 3.

R. Zinci chlorati	2	W. Chlorku cynku	uncyą,
Farinae secalinae	1	Mąki żytniej	pół uncyi.

Postać jak wyżej wskazano.

(Cena uncyi . . . kop. 50;—drachmy . . . kop. 8½).

22.

Pilulae ferri iodati Blancoardi.

Pigułki Blankarda z jodkiem żelaza.

R. Iodi	1	W. Jodu	} po drachmie,
Mellis albi	1	Miodu białego	
Radicis liquiritiae pulveratae	1	Korzenia lukrecyi	
„ althaeae pulveratae	q. s.	w proszku	
Ferri pulverati	q. s.	Rorzemia ślazowego	} ile potrzeba,
		w proszku	
		Żelaza sproszkowanego	ile potrzeba.

Ogrzej jod z pół drachmą żelaza sproszkowanego i dwiema drachmami wody przepędzonej w małej kolbce, a gdy kolor płynu z brunatnego przejdzie w jasno-zielony przesącz szybko do odważonej patelki żelaznej, w której znajduje się drachma miodu, sączek zaś popłóć małą ilością wodv. Mieszanie

w patelec wyparuj do pozostałości półtrzeciej drachmy, potem dodaj drachmę lukrecyi i tyle proszku słazowego, ażeby ją zarobić na masę pigułkową, z której zrób 90 pigułek. Te posypane sproszkowaniem żelazem, powlecz balsamem tolułaińskim, w 3 częściach eteru rozpuszczonym. Wyszuszone pigułki zachowaj w fiaskach szczelnie zatknięch.

Powinny być szaro-czarno, połyskujące się, suche, równo balsamem powleczone.

Uwaga. Jedna pigułka zawiera blisko gran jodku żelaza.

(Cena dozy . . . kop. 75).

23.

Pulvis escharoticus Viennensis.

Proszek gryzący Wiedeński.

	partes		
R. Kali caustici	1	W. Wodanu potażu . . .	} po równych częściach
Calcariae ustae	1	Wapna palonego . . .	

Wapno palone zgaś wodą na proszek, który wypal w tyglu, w żarze ciemno czerwonym, dla wypędzenia wody. Osobno sproszkuj wodan potażu w moździerzu żelaznym ogrzanym, a potem dodaj do niego wapno palone powyższym sposobem sproszkowane. Wymieszaj i zachowaj w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Uwaga. Proszek ten w chwili użycia zarabia się kilka kroplami wody lub wyskoku na masę, którą przykłada się na miejsce gdzie ma strup powstać.

(Cena uneyi . . . kop. 20.)

24.

Pulvis pro infantibus.

Proszek dziecięcy.

R. Radicis iridis florentinae pulveratae	3	W. Korzenia siolkowego	} w proszku . . . 1½ drachmy,
Radicis rhei pulveratae	4	Korzenia rubarbarowego	
Elaeosacchari foeniculi	8	Olejkocukru koprowego	} pół uneyi,
Magnesia carbonicae	16	Węglańu magaczyi	

Zmieszaj i zachowaj w naczyniach szczelnie zamkniętych

(Cena drachmy . . . kop. 3.)

25.

Sapo terebinthinatus.**Mydło terpentynowe.**

(Sapo Starkeyanus).

	partes	
R. Olei terebinthinae	1	} W. Olejku terpentynowego Terpentyny weneckiej Węglanu potażu oczyszczzonego
Terebinthinae venetae	1	
Kali carbonici depurati	1	
		} równe części.

Wysusz świeżo węglan potażu i utrzój na mialki proszek; dodawaj zwolna i częściowo, ciągle ucierając, najnajprzód olejek terpentynowy a potem terpentynę i ucieraj wszystko po małych ilościach, ażeby mieszanina nabrała gęstości i jednostajności miodu.

(Cena uncyi . . . kop. 6.)

26.

Solutio calcariae hypochlorosae. Roztwór podchloronu wapna.

(Solutio calcis chloratae).

R. Calcariae hypochlorosae	1	} W. Podchloronu wapna . drachm dwie, Wody deszczowej . funt.
Aquae pluvialis	48	

Rozetrzój i pozostaw w spoczynku, poczem przesącz.

(Cena uncyi . . . kop. 1/2.)

27.

Solutio succi liquiritiae.**Roztwór soku lukrecyowego.**

R. Succi liquiritiae concisi	1	} W. Soku lukrecyowego pokrajanego . . . uncją, Wody zwyczajnej zimnej uncyj trzy.
Aquae communis frigidae	3	

Rozpuść i po odstawieniu się zlej płyn klarowny.

(Cena uncyi . . . kop. 3; — drachmy . . . kop. 1/2.)

28.

Species aromaticae.**Ziółka aromatyczne.**

R. Herbae absinthii	1	} W. Ziela piołunu, . . . ,, mięty pieprzowej } ,, macierzanki . . . } Rwiātu rumianku . . . }
„ menthae piperitae	1	
„ serpylli	1	
Florum chamomillae	1	

Drobno pokrajane zmieszaj.

(Cena uncyi . . . kop. 5.)

29.

Species ad decoctum lignorum.

Ziółka na odwar drzewny.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;"></td> <td style="text-align: center; font-size: small;">partes</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>R. Stipitum dulcamarac . . . . .</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td rowspan="5" style="border-left: 1px solid black; padding-left: 10px; vertical-align: middle;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">W. Łodyg słodkogorza</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">po funcie,</td> </tr> <tr> <td>Korzenia lukrecyi . . . . .</td> </tr> <tr> <td>Radiceis liquiritiac . . . . .</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td rowspan="3" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="3" style="padding-left: 5px;">po cztery funty.</td> </tr> <tr> <td>„ bardanae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>„ caricis arenariae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>Ligni guajaci . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td colspan="2">Drzewa gwajakowego</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>		partes		R. Stipitum dulcamarac	1	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">W. Łodyg słodkogorza</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">po funcie,</td> </tr> <tr> <td>Korzenia lukrecyi . . . . .</td> </tr> <tr> <td>Radiceis liquiritiac . . . . .</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td rowspan="3" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="3" style="padding-left: 5px;">po cztery funty.</td> </tr> <tr> <td>„ bardanae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>„ caricis arenariae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>Ligni guajaci . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td colspan="2">Drzewa gwajakowego</td> </tr> </table>	W. Łodyg słodkogorza	}	po funcie,	Korzenia lukrecyi	Radiceis liquiritiac	1	}	po cztery funty.	„ bardanae	4	„ caricis arenariae	4	Ligni guajaci	4	Drzewa gwajakowego	
	partes																					
R. Stipitum dulcamarac	1	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">W. Łodyg słodkogorza</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">po funcie,</td> </tr> <tr> <td>Korzenia lukrecyi . . . . .</td> </tr> <tr> <td>Radiceis liquiritiac . . . . .</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td rowspan="3" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="3" style="padding-left: 5px;">po cztery funty.</td> </tr> <tr> <td>„ bardanae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>„ caricis arenariae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>Ligni guajaci . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td colspan="2">Drzewa gwajakowego</td> </tr> </table>	W. Łodyg słodkogorza	}	po funcie,		Korzenia lukrecyi	Radiceis liquiritiac	1	}	po cztery funty.	„ bardanae			4	„ caricis arenariae	4	Ligni guajaci	4	Drzewa gwajakowego		
W. Łodyg słodkogorza	}		po funcie,																			
Korzenia lukrecyi																						
Radiceis liquiritiac	1		}	po cztery funty.																		
„ bardanae	4																					
„ caricis arenariae	4																					
Ligni guajaci	4	Drzewa gwajakowego																				

Pokrajane zmięszaj.

(Cena uncyi . . . kop. 3).

30.

Species pectorales.

Ziółka pectoralne.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;"></td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>R. Radicis althaeae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>Foliorum farfarae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>Radiceis liquiritiac . . . . .</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>Seminum anisi vulgaris contusorum</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </table>			R. Radicis althaeae	4	Foliorum farfarae	4	Radiceis liquiritiac	2	Seminum anisi vulgaris contusorum	1	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">W. Korzenia ślazu</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">po cztery funty,</td> </tr> <tr> <td>Liści podbiału . . . . .</td> </tr> <tr> <td>Korzenia lukrecyi . . . . .</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">dwa funty,</td> </tr> <tr> <td>Nasiona anyżu zwyczajnego potłuczonego</td> <td style="padding-left: 5px;">funt.</td> </tr> </table>	W. Korzenia ślazu	}	po cztery funty,	Liści podbiału	Korzenia lukrecyi	}	dwa funty,	Nasiona anyżu zwyczajnego potłuczonego	funt.
R. Radicis althaeae	4																			
Foliorum farfarae	4																			
Radiceis liquiritiac	2																			
Seminum anisi vulgaris contusorum	1																			
W. Korzenia ślazu	}	po cztery funty,																		
Liści podbiału																				
Korzenia lukrecyi	}	dwa funty,																		
Nasiona anyżu zwyczajnego potłuczonego			funt.																	

Pokrajane zmięszaj.

(Cena uncyi . . . kop. 4).

31.

Species purgantes (Saint Germain).

Ziółka przeczyszczające (Saint Germain).

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;"></td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>R. Foliorum sennae . . . . .</td> <td style="text-align: center;">16</td> </tr> <tr> <td>Florum sambuci . . . . .</td> <td style="text-align: center;">16</td> </tr> <tr> <td>Seminum anisi vulgaris . . . . .</td> <td style="text-align: center;">5</td> </tr> <tr> <td>Seminum foeniculi contusorum . . . . .</td> <td style="text-align: center;">5</td> </tr> <tr> <td>Tartari depurati pulverati . . . . .</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> </table>			R. Foliorum sennae	16	Florum sambuci	16	Seminum anisi vulgaris	5	Seminum foeniculi contusorum	5	Tartari depurati pulverati	3	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">W. Liści senesu . . . . .</td> <td rowspan="2" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="padding-left: 5px;">uncyi cztery,</td> </tr> <tr> <td>Rwiātu bżowego, ...</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">drachm dwa-</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">dzieścia,</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">Anyżu zwyczajnego</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">tłuczonego . . . . .</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">} po dziesięć</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">} drachm,</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">Kopru włoskiego . . . . .</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">Ramienia winnego czy-</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">szczonego i sproszko-</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">wanego . . . . .</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="padding-left: 5px;">drachm sześć.</td> </tr> </table>	W. Liści senesu	}	uncyi cztery,	Rwiātu bżowego, ...			drachm dwa-			dzieścia,			Anyżu zwyczajnego			tłuczonego			} po dziesięć			} drachm,			Kopru włoskiego			Ramienia winnego czy-			szczonego i sproszko-			wanego			drachm sześć.
R. Foliorum sennae	16																																																	
Florum sambuci	16																																																	
Seminum anisi vulgaris	5																																																	
Seminum foeniculi contusorum	5																																																	
Tartari depurati pulverati	3																																																	
W. Liści senesu	}	uncyi cztery,																																																
Rwiātu bżowego, ...																																																		
		drachm dwa-																																																
		dzieścia,																																																
		Anyżu zwyczajnego																																																
		tłuczonego																																																
		} po dziesięć																																																
		} drachm,																																																
		Kopru włoskiego																																																
		Ramienia winnego czy-																																																
		szczonego i sproszko-																																																
		wanego																																																
		drachm sześć.																																																

Zmięszaj.

(Cena uncyi . . . kop. 8½; — drachmy . . . kop. 1½.)

32.

Spiritus camphoratus.**Wyskok kamforowy.**

	partes		
R. Camphorae	1	}	W. Kamfory . . . . .
Liquoris ammonii caustici	1		Roztworu amonii gry- zaczój . . . . .
Spiritus frumenti	24		Okowity . . . . . funt.

Rozpuść kamforę w okowicie na zimno i dodaj amonią.

(Cena uncyi. . . . kop. 4.)

33.

Spiritus saponatus.**Wyskok mydlany.**

R. Saponis domestici	2	}	W. Mydła twardego . . . . .
Spiritus vini 67%	7		Wyskoku 67% . . . . .
Aquae destillatae	1		Wody przepędzonej . . . . .

Rozpuść i przesącz.

(Cena uncyi. . . . kop. 4½.)

34.

Tinctura oathartica.**Nalewka przeoczyszająca.**

(Tinctura purgans Le Roi grad. 3.)

R. Scammonii	95	}	W. Skamonii . . . . .
Radici turpethi	48		Rorzienia turpetu . . . . .
„ jalapae	375		„ jalapy . . . . .
Spiritus vini 56%	6000		Wódki czystej 56% . . . . .
Foliorum sennae	375		Liści senesu . . . . .
Aquae fervidae	1500		Wody wrzącej . . . . .
Sacchari	1500		Cukru białego . . . . .

Połączone: skamonią, korzeń turpetowy i jalapę mocz w wodce przez dobę, precedź, dodaj ulepek zrobiony z rozpuszczenia cukru w naparzeniu senesu w wodzie, — i przesącz.

Ma mieć kolor brunatny.

(Cena uncyi. . . . kop. 22½.)

35.

Unguentum ad scabiem Helmerichii.**Maśó od świerzby Helmericha.**

	partes		
R. Sulfuris depurati	2		W. Siarki oczyszczonej . uncyj dwie,
Kali carbonici depurati	1		Węglanu potażu oczyszczonego . . uncyą,
Axungiae porci	8		Szmalcu wieprzowego uncyj ośm.

Utrzędj starannie na maśó jednostajną.

(Cena uncyi . . . kop. 5).

36.

Unguentum ad scabiem Hardy.**Maśó od świerzby Hardego.**

R. Sulfuris depurati	2		W. Siarki oczyszczonej . pół uncyi,
Kali carbonici depurati	1		Węglanu potażu oczyszczonego . . drachm dwie,
Axungiae porci	12		Szmalcu wieprzowego uncyj trzy.

Utrzędj starannie na maśó jednostajną.

(Cena uncyi . . . kop. 4).

37.

Unguentum cantharidum.**Maśó z much hiszpańskich.**

R. Cantharidum	2		W. Kantaryd . . . . uncyą.
Cerae flavae	3		Wosku żółtego . . półtorój uncyi,
Axungiae porci	8		Szmalcu wieprzowego uncyj cztery.

Grubo sproszkowane kantarydy wytrawiaj ze szmalcem w kąpieli parowej przez 12 godzin; poczędm przecedz i wyciśnij. W cieczy wyciśniętej, która ważyć powinna trzy uncye, rozpuśó wosk i ostudź.

(Cena uncyi . . . kop. 25; — drachmy . . . kop. 4½).

38.

Unguentum kali iodati.**Maśó z jodku potasu.**

R. Kali iodati	1		W. Jodku potasu . . . drachmę,
Axungiae porci recentis	8		Szmalcu wieprzowego świeżego . . . uncyą.

Rozetrzój jodek potasu z kilkoma kroplami wody i zmieszaj ze szmalcem. Maść ta jest biała, lecz z czasem żółknie.

Nie utrzymuj jej w zapasie.

(Cena uncyi . . . kop. 27;—drachmy . . . kop. 4½).

39.

Unguentum saturninum.

Maść ołowiana.

	partes	
R. Plumbi acetici	1	W. Octanu ołowiu . . . . . pół uncyi,
Aquae destillatae	4	Wody przepędzonej . . . . . uncyj dwie,
Axungiae porci	24	Szmalcu wieprzowego funt.

Rozpuść octan ołowiu w wodzie i zmieszaj dokładnie ze szmalcem.

(Cena uncyi . . . kop. 4½;—drachmy . . . kop. ¾).

40.

Unguentum simplex.

Maść woskowa.

R. Ceræ flavae	1	W. Wosku żółtego . . . . . uncyą,
Axungiae porci	7	Szmalcu wieprzowego uncyj siedm.

Stop wolnym ogniem, a potem mieszaj aż do ostudzenia.

(Cena uncyi . . . kop. 5½;—drachmy . . . kop. 1).

Uwaga ogólna. Zamieszczone pod powyższemi przepisami ceny obliczone zostały podług taxy obowiązującej na rok 1860; w miarę więc corocznych zmian w taxie ulegać muszą odpowiedniej modyfikacyi. Podane tu zaś zostały głównie dla informacyi lekarzy o koszcie lekarstwa, gdyż przewidywane zmiany, jakie w nich zachodzić mogą, prawdopodobnie nie będą tak znaczne.

IV.

Zbiór recept Farmakopei Szpitalnej

czyli

Formularz.

1.

Aqua stibiata.

R. Tartari stibiati . . . . . grana tria,
solve in
Aquae destillatae . . . . . unciis tribus.

(Cena dozy . . . . kop. 9).

2.

Clyisma ex amylo.

R. Amyli . . . . . drachmas duas,
solve in
Aquae communis fervidae . . . unciis tribus.

(Cena dozy . . . . kop. 7).

3.

Clyisma foetidum.

- R.** Asae foetidae depuratae . . . . . drachmam,
 subige
 Vitello ovi,
 tum affunde
 Infusi radiceis valerianae . . . . . uncias quinque.
 Misce.
 (Cena dozy . . . . kop. 17¹/₂).

4.

Clyisma ex nicotiana.

- R.** Foliorum nicotianae . . . . . scrupulum,
 coque in
 Aquae communis . . . . . unciis sex,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quatuor.
 (Cena dozy . . . . kop. 6³/₄),

5.

Clyisma purgans.

- R.** Natrii chlorati . . . . . unciam,
 Aquae communis . . . . . uncias novem,
 Aceti crudi . . . . . uncias duas.
 Solve.
 (Cena dozy . . . . kop. 10).

6.

Collyrium ex argento nitrico forte.

- R. Argenti nitrici fusi . . . . . scrupulum,
 solve in
 Aquae destillatae . . . . . unciis tribus.
 (Cena dozy . . . . kop. 32 $\frac{1}{2}$).

7.

Collyrium ex argento nitrico mite.

- R. Argenti nitrici fusi . . . . . grana tria,
 solve in
 Aquae destillatae . . . . . unciis tribus.
 (Cena dozy . . . . kop. 11 $\frac{1}{4}$).

8.

Collyrium ex cupro aluminato (e lapide divino).

- R. Cupri aluminati . . . . . grana sex,
 Aquae destillatae . . . . . uncias tres,
 Aceti saturnini . . . . . guttas decem,
 Tincturae opii crocatae . . . . guttas viginti.
 Misce.
 (Cena dozy . . . . kop. 20).

9.

Collyrium ex sublimato.

- R. Hydrargyri bichlorati corrosivi . granum semis,
 Aquae destillatae . . . . . uncias tres,
 Mucilaginis seminum cydoniorum drachmam,
 Tincturae opii crocatae . . . guttas viginti.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 18 $\frac{1}{4}$).

10.

Collyrium ex zinco sulfurico.

- R. Zinci sulfurici . . . . . grana tria,
 Aquae destillatae . . . . . uncias tres,
 Tincturae opii crocatae . . . guttas decem.

Solve.

(Cena . . . . kop. 14 $\frac{1}{4}$).

11.

Decoctum colombo.

- R. Radicis colombo contusae . . . drachmas duas,
 coque in
 Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris
 colati . . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 9).

12.**Decoctum chinae.**

- R. Corticis chinae regiae contusi . . . . . unciam semis,
 coque in
 Aquae destillatae . . . . . libra una,
 donec ex toto restent liquoris
 colati et fortiter expressi . . . . . unciae quinque,
 (Cena dozy . . . . . kop. 24).

13.**Decoctum chinae cum acido.**

- R. Corticis chinae regiae contusi . . . . . unciam semis,
 coque in
 Aquae destillatae . . . . . libra una.
 Sub finem adde
 Acidi hydrochlorati . . . . . drachmam semis.
 Liquoris colati et fortiter expressi
 sint . . . . . unciae quinque.
 (Cena dozy . . . . . kop. 24¹/₂).

14.**Decoctum chinae fuscae cum myrrha.**

- R. Corticis chinae fuscae contusi . . . . . unciam,
 coque in
 Aquae communis . . . . . libra una cum dimidia,

donec ex toto restet liquoris colati
 et fortiter expressi . . . . . libra una,
 cui adde

Liquoris myrrhae . . . . . unciam.

(Cena dozy . . . . kop. 46).

15.

Decoctum diureticum.

R. Radicis ouonidis . . . . . unciam semis,
 coque in

Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quinque,
 quibus adde

Tartari boraxati . . . . . unciam dimidiam,

Succi juniperi . . . . . unciam.

(Cena dozy . . . . kop. 27).

16.

Decoctum hellebori.

R. Radicis hellebori nigri concisae . . drachmam,
 coque in

Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 6 $\frac{3}{4}$).

17.

Decoctum lichenis islandici.

- R. Lichenis islandici concisi . . . . unciam dimidiam,
 infunde
 Aquae bulientis . . . . . libra una,
 Post quadrantem horae aquam
 decantha, residuum autem forti-
 ter expressum coque in
 Aquae communis . . . . . libra una.
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati et fortiter expressi . . . unciae quinque.
 Adde
 Solutionis succi liquiritiae . . . . drachmam.
 (Cena dozy . . . . kop. 14½).

18.

Decoctum quereus cum myrrha.

- Paretur e cortice quereus uti decoctum chinae fuscae cum
 myrrha.
 (Cena dozy . . . . kop. 27½).

19.

Decoctum salicis (*pro usu externo*).

- R. Corticis salicis concisi . . . . . uncias duas,
 coque in

Aquae communis . . . . . libris tribus,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . librae duae.

(Cena dozy . . . . kop. $14\frac{1}{2}$).

20.

Decoctum sarsaparillae compositum.

R. Radicis sarsaparillae concisae . . . . . unciam semis,
 Specierum ad decoctum lignorum unciam,
 coque in
 Aquae communis . . . . . libris tribus,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . librae duae.

(Cena dozy . . . . kop. $24\frac{1}{2}$).

21.

Decoctum secalis cornuti.

R. Secalis cornuti contusi . . . . . drachmam,
 coque in
 Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 11).

22.**Decoctum senegae.**

- R.** Radicis senegae concisae . . . drachmam,
 coque in
 Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quinque.
 Adde
 Solutionis succi liquiritiae . . drachmam.

(Cena dozy . . . . kop. 12).

23.**Decoctum taraxaci.**

- R.** Radicis taraxaci concisae . . unciam semis,
 coque in
 Aquae communis . . . . . unciis novem,
 donec ex toto restent liquoris co-
 lati . . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

24.**Decoctum tormentillae.**

Paretur e radice tormentillae uti decoctum taraxaci.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

25.

Decoctum Zilmanni fortius.

- R.** Radicis sarsaparillae concisae . . . libram,
 infunde
 Aquae communis . . . . . libris septuaginta
 duabus
 et digere per viginti quatuor ho-
 ras. Tum additis
Sacchari albi, ...	}	drachmis sex,
Aluminis, singulorum pulveratorum		
Hydrargyri chlorati mitis		uncia dimidia,
Cinnabaris praeparatae		drachma una,
- sacculo linteo inclusis, coque, do-
 nec ex toto restent liquoris librae viginti quatuor.
 Sub finem adde
Seminum anisi vulgaris, ...	}	unciam dimidiam,
„ foeniculi, singulorum con- tusorum		
Foliorum sennae, ...	}	unciam unam et dimi- diam.
Radici liquoritiae concisae, singu- lorum		
- Exprime et cola. Liquorem per
 aliquod tempus sepositum de-
 cantha.

(Cena dozy . . . . Rs. 3 kop. 75 1/2).

26.

Decoctum Zitmanni mitius.

- R. Radicis sarsaparillae concisae . . . uncias sex,
 cum speciebus ex decocto for-
 tiori residuis mixtas coque in
 Aquae communis . . . . . libris septuaginta du-
 abus,
 donec ex toto restent liquoris librae viginti quatuor.

Sub finem adde

Corticis fructus citri, ...	}	drachmas tres.
Cassiae cinnamomeae, ...		
Cardamomi minoris, ...		
Radicis liquiritiae, singulorum, contusorum et conciso- rum		

Exprime et cola. Liquorem per ali-
 quod tempus sepositum decantha.

(Cena dozy . . . . . Rs. 2 kop. 49 $\frac{1}{2}$).

27.

Electuarium anthelminticum.

- R. Seminis cinae pulverati, ...
 Radicis filicis maris pulveratae, sin- } drachmam,
 gulorum . . . . . }

- Radicis valerianae pulveratae, . . .
 „ jalapae pulveratae, singulo- } drachmam semis,
 rum . . . . . }
 Mellis despumati . . . . . unciam.
 Misce fiat electuarium.

(Cena dozy . . . . kop. 25³/₄).

28.

Electuarium antihydropicum Frankii.

- R. Corticis chinae fuscae pulveratae drachmas sex,
 Tartari depurati . . . . . drachmas duas,
 Kali nitrici . . . . . drachmam,
 Oxymellis scillae . . . . . unciam dimidiam,
 Succij juniperi inspissati . . . . . uncias tres.

Misce fiat electuarium.

D. S. Co dwie godziny łyżeczkę od kawy.

(Cena dozy . . . . kop. 65¹/₂; — uncyi kop. 16).

29.

Electuarium cum carbone.

- R. Carbonis lignorum depurati et pul- }
 verati, ... } unciam semis.
 Oxymellis scillae, singulorum . }

Misce.

D. S. Używać łyżeczkami od kawy.

(Cena dozy . . . . kop. 28).

30.**Electuarium e senna.**

- R.** Foliorum sennae pulveratorum, }
 Tartari depurati, singulorum . } drachmas duas,
 Seminum anisi pulveratorum . . . grana decem,
 Mellis despumati . . . . . drachmas decem.
 Miscé.

(Cena uncyi . . . . kop. 12).

31.**Emulsio amygdalarum.**

- R.** Amygdalarum dulcium excorticatarum unciam semis,
 Aquae communis . . . . . quantum satis
 ut fiant lege artis emulsionis . unciae quinque.
 Adde
 Sacchari albi . . . . . drachmam.
 Miscé.

(Cena dozy . . . . kop. 15).

32.**Emulsio camphorata.**

- R.** Amygdalarum dulcium excorticatarum unciam semis,
 Camphorae pulveratae . . . . . granum,

conterantur lege artis in mortario
lapideo cum sufficiente quantitate
aquae communis, ut fiant emul-
sionis colatae . . . . . unciae quinque.

Adde

Sacchari albi . . . . . drachmam.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 15¹/₄).

33.

Emulsio cannabina.

R. Seminum cannabis . . . . . unciam semis,
Aquae communis . . . . . quantum satis
ut fiant lege artis emulsionis co-
latae . . . . . unciae quinque.

Adde

Aquae amygdalarum amararum . . drachmam semis,
Sacchari albi . . . . . drachmam.

(Cena dozy . . . . kop. 13).

34.

Emulsio seminum hyoscyami.

R. Seminum hyoscyami . . . . . drachmam semis,
Amygdalarum dulcium excorticatarum drachmas duas,

Aquae communis . . . . . quantum satis
 ut fiant lege artis emulsionis co-
 latae . . . . . unciae quinque.

Adde

Sacchari albi . . . . . drachmam.

(Cena dozy . . . . kop. 13 $\frac{1}{2}$).

35.

Emulsio papaveris.

Paretur e seminibus papaveris albi uti emulsio amygdalarum.

(Cena dozy . . . . kop. 14).

36.

Gargarisma aluminatum.

R. Aluminis . . . . . drachmam,

Mellis despumati . . . . . unciam,

Infusi lini . . . . . libram.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 20 $\frac{3}{4}$).

37.

Gargarisma boraxatum.

R. Foliorum salviae concisorum . . . unciam,
 infunde

Aquae fervidae . . . . . quantum satis.

Post semihoram, liquori colato librae unius,
adde

Boracis . . . . . drachmas duas,

Mellis despumati . . . . . unciam.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 25)

38.

Gargarisma cum oxymelle.

R. Infusi lini . . . . . libram,

Oxymellis simplicis . . . . . unciam.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 19).

39.

Gargarisma simplex.

R. Infusi lini . . . . . libram,

Mellis despumati . . . . . unciam.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop 18½).

40.

Gelatina lichenis carrageen.

R. Lichenis carrageen concisi . . . . drachmas duas,

coque in

Aquae communis . . . . . libra,
 donec ex toto restet . . . . . libra dimidia.
 Liquori colato adde
 Sacchari albi . . . . . semunciam,
 Aquae amygdalarum amararum . . . . . scrupulum,
 dein repone loco frigido ut fiat
 gelatina.

(Cena dozy . . . . . kop. 46 $\frac{1}{2}$).

41.

Guttulae antarthriticae.

R. Extracti aconiti, ... } scrupulum,
 „ dulcamarae, singulorum }
 Vini colchici . . . . . unciam.
 Solve.

D. S. Co dwie godziny kropel 15.

(Cena dozy . . . . . kop. 35 $\frac{1}{2}$).

42.

Infusum angelicae.

R. Radicis angelicae concisae . . . . . unciam semis,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per semihoram.
 Liquoris colati sint . . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . . kop. 10).

43.**Infusum artemisiae.**

Paretur e fibrillis radicis artemisiae uti infusum angelicae.

(Cena dozy . . . . kop. 10).

44.**Infusum calami.**

Paretur e radice calami uti infusum angelicae.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

45.**Infusum diaphoreticum.**

R. Florum sambuci . . . . . drachmas duas,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per semihoram.
 Liquori colato . . . . . unciarum quinque,
 adde
 Vini stibiati . . . . . drachmam,
 Liquoris ammonii acetici,
 Mellis despumati, singulorum . . . unciam semis.
 Misc.

(Cena dozy . . . . kop. 25 1/2).

46.**Infusum digitalis.**

- R.** Foliorum digitalis concisorum . . . grana decem,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per quadrantem
 horae.
 Liquoris colati sint . . . . . unciae quinque.
 (Cena dozy . . . . . kop. $6\frac{1}{4}$).

47.**Infusum florum arnicae.**

- R.** Florum arnicae concisorum . . . drachmam semis,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per quadrantem
 horae.
 Liquoris colati sint . . . . . unciae quinque.
 (Cena dozy . . . . . kop. $6\frac{1}{2}$).

48.**Infusum gratirolae.**

- R.** Herbae gratirolae concisae . . . . . drachmam,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per semihoram.
 Liquoris colati sint . . . . . unciae quinque.
 (Cena dozy . . . . . kop. $6\frac{1}{2}$).

70

49.

Infusum ipecacuanhae.

Paretur e radice ipecacuanhae grosso modo pulverata uti
infusum digitalis.

(Cena dozy . . . . kop. 8 ½).

50.

Infusum juniperi.

Paretur e baccis juniperi contusis uti infusum angelicae.

(Cena dozy . . . . kop. 7).

51.

Infusum ledi palustris.

Paretur e herba ledi palustris uti infusum angelicae.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

52.

Infusum lini.

R. Seminum lini integrorum . . . . drachmam,
Aquaе fervidae . . . . quantum satis.

Digere per semihoram.

Liquoris colati sint . . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 6 ¼).

53.

Infusum lini emulsivum.

- R. Infusi lini . . . . . uncias quinque,
 Syrupi amygdalarum . . . . . unciam dimidiam.
 Misce.

(Cena dozy . . . . kop. $13\frac{1}{4}$).

54.

Infusum quassiae.

- R. Ligni quassiae concisi . . . . . drachmas duas,
 Aquae communis . . . . . uncias sex.
 Macera saepius agitando per duo-
 decim horas, tum cola.

(Cena dozy . . . . kop. $7\frac{1}{2}$).

55.

Infusum radiceis arnicae.

- R. Radicis arnicae concisae . . . . . drachmas tres,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per semihoram.
 Liquorem colatum . . . . . unciarum quinque da.

(Cena dozy . . . . kop. $8\frac{1}{4}$).

56.**Infusum sabinae.**

Paretur e herba sabinae uti infusum angelicae.

(Cena dozy . . . . kop. 10).

57.**Infusum valerianae.**

R. Radicis valerianae concisae . . . drachmas duas,
 Aquae fervidae . . . . . quantum satis,
 digere vase tecto per semihoram.
 Liquoris colati sint . . . unciae quinque.

(Cena dozy . . . . kop. 7 $\frac{1}{2}$).

58.**Linimentum calcareum.**

R. Olei lini, ... } uncias duas.
 Aquae calcariae, singulorum . . . }
 Misc.

(Cena uncyi . . . . kop. 2).

59.

Liquor belladonnae cyanicus.

- R. Extracti belladonnae . . . . . grana quatuor,
 Aquae amygdalarum amararum . . . . . drachmas quatuor.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 15).

60.

Mel boraxatum.

- R. Boracis . . . . . drachmam,
 Mellis rosati . . . . . unciam.
 Misce.

(Cena dozy kop. 17).

61.

Mixtura anglica acida.

- R. Magnesia sulfuricae, ... }
 Aquae destillatae, singulorum . . . . . } uncias tres.
 Solve et adde
 Acidi sulfurici diluti . . . . . drachmam.

D. S. Rano na czczo zażywać po łyżce stołowej w szklance wody.

(Cena dozy . . . . kop. 17).

62.**Mixtura cum acido hydrochlorato.**

- R. Infusi lini . . . . . uncias decem,
 Acidi hydrochlorati . . . . . scrupulum,
 Syrupi simplicis . . . . . unciam.
 Misc.

(Cena dozy . . . . kop. 45).

63.**Mixtura febrifuga.**

- R. Chinini sulfurici . . . . . grana duodecim,
 Acidi sulfurici diluti . . . . . guttas duodecim,
 Aquae destillatae . . . . . semilibram.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 36 $\frac{1}{4}$).**64.****Mixtura natri nitrici.**

- R. Infusi lini . . . . . uncias quinque,
 Natri nitrici . . . . . drachmam,
 Syrupi simplicis . . . . . unciam semis.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 14 $\frac{3}{4}$).

65.**Mixtura natri nitrici composita.**

- R. Mixturae natri nitrici . . . . . dosin unam,
 Tartari stibiati . . . . . granum.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 15 $\frac{1}{4}$).

66.**Mixtura nitrosa.**

- R. Infusi lini . . . . . uncias quinque,
 Kali nitrici . . . . . drachmam,
 Syrupi simplicis . . . . . semunciam.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 14 $\frac{1}{4}$).

67.**Mixtura nitrosa composita.**

- R. Mixturae nitrosae . . . . . dosin unam,
 Tartari stibiati . . . . . granum.
 Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 14 $\frac{3}{4}$).

68.**Mixtura purgans.**

- R. Natri sulfurici . . . . . unciam,
 Aquae communis . . . . . uncias quinque.

Solve.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

69.**Mixtura Seudamori.**

- R. Magnesia sulfuricae . . . . . unciam,
 „ carbonicae . . . . . drachmas duas,
 Aquae menthae . . . . . uncias quinque,
 Tincturae opii crocatae . . . . . guttas duas,
 Aceti colchici, ... }
 Syrupi simplicis, singulorum . . . } semunciam.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 30).

70.**Mixtura solvens.**

- R. Ammonii muriatici . . . . . drachmam,
 Aquae communis . . . . . uncias quinque,
 Solutionis succi liquiritiae . . . . . drachmas duas.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 9½).

71.**Mixtura solvens composita.**

- R. Mixturae solventis . . . . . dosin unam,
 Tartari stibiati . . . . . granum.
 Solve.
 (Cena dozy . . . . kop. 40).

72.**Pilulae aloëticae.**

- R. Aloës pulveratae, ... }
 Radicis rhei pulveratae, ... } drachmam.
 Syrupi simplicis, singulorum . }
 Fiant lege artis pilulae № sexa-
 ginta. Conspargantur lycopodio.
 (Cena dozy . . . . kop. 32³/₄).

73.**Pilulae antichloroticae.**

- R. Ferri sulfurici crystallisati . . . drachmas duas,
 Natri carbonici crystallisati . . drachmas tres,
 Radicis althaeae pulveratae . . scrupulos quatuor.
 Fiant lege artis pilulae № centum
 et viginti. Conspargantur lyco-
 podio.
 (Cena dozy . . . . kop. 42¹/₂).

74.

Pilulae conii.

- R. Extracti conii maculati . . . . . drachmas duas,
 Herbae conii maculati pulveratae scrupulos duos.
 Fiant lege artis pilulae ponderis
 granorum duorum. Conspergan-
 tur lycopodio.

(Cena dozy . . . . kop. 26).

75.

Pilulae crotonis.

- R. Olei crotonis . . . . . guttas duas,
 Saponis hispanici pulverati . . grana duodecim,
 Aquae destillatae . . . . . guttas tres.
 Fiant lege artis pilulae № octo.
 Conspergantur lycopodio.
 D. S. Co dwie godziny pigułkę.

(Cena dozy . . . . kop. 6¼).

76.

Pilulae diureticae.

- R. Foliorum digitalis pulveratorum, }
 Radicis scillae pulveratae, singu- } grana decem,
 lorum . . . . . }

Gutti . . . . . drachmam dimidiam,
 Extracti taraxaci . . . . . scrupulos duos.

Fiant lege artis pilulae № sexa-
 ginta. Conspergantur lycopodio.

(Cena dozy . . . . kop. 15½).

77.

Pilulae hydrargyri bichlorati corrosivi.

R. Hydrargyri bichlorati corrosivi . grana sex,
 solve in
 Aquae destillatae . . . . . guttis sedecim,
 adde
 Radicis althaeae pulveratae, ... }
 Sacchari albi, singulorum . . . . } grana quinquaginta.

Fiant lege artis pilulae № centum
 et viginti. Conspergantur lycopo-
 dio.

Uwaga. W 20 pigulkach jest gran sublimatu.

(Cena dozy . . . . kop. 16¼).

78.

Pilulae hydrargyri biiodati rubri.

R. Hydrargyri biiodati rubri, ... }
 Extracti opii, singulorum . . . . } granum,
 Succu liquiritiae pulverati . . . . scrupulos duos,

Aquae destillatae . . . . . quantum satis
 ut fiant pilulae № viginti. Con-
 sperge lycopodio.

D. S. Rano i wieczór po dwie pigułki.

(Cena dozy . . . . kop. 11¹/₄).

79.

Pilulae pectorales Heimii.

R. Extracti enulae . . . . . drachmam,
 Foliorum digitalis pulveratorum, }
 Radicis ipecacuanhae pulveratae, } grana decem,
 singulorum . . . . . }
 Opii pulverati . . . . . grana quinque.

Fiant lege artis pilulae ponderis
 granorum duorum. Conspergan-
 tur lycopodio.

D. S. Co 2 godziny pigułkę.

(Cena dozy . . . . kop. 22¹/₄).

80.

Potio acidula.

R. Infusi lini . . . . . libras duas,
 Acidi tartarici . . . . . drachmam,
 Syrupi simplicis . . . . . unciam.
 Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 22).

81.**Pulveres Bergii Nr. 1.**

- R.** Hydrargyri oxydati rubri . . . grana duo,
 Stibii sulfurati nigri laevigati . . scrupulos octo,
 Sacchari albi . . . . . drachmas duas.
 Misce, fiat pulvis, dividendus in
 partes aequales № sedecim.

(Cena dozy . . . . kop. 22).

82.**Pulveres Bergii Nr. 2.**

- R.** Hydrargyri oxydati rubri . . . grana quatuor,
 Stibii sulfurati nigri laevigati . . scrupulos octo,
 Sacchari albi . . . . . drachmas duas.
 Misce fiat pulvis, dividendus in
 partes aequales № sedecim.

(Cena dozy . . . . kop. 22½).

83.**Pulveres Bergii Nr. 3.**

- R.** Hydrargyri oxydati rubri . . . grana sex,
 Stibii sulfurati nigri laevigati . . scrupulos octo,
 Sacchari albi . . . . . drachmas duas,
 Misce, fiat pulvis, dividendus in
 partes aequales № sedecim.

(Cena dozy . . . . kop. 23).

84.

Pulveres Bergii Nr. 4.

- R. Hydrargyri oxydati rubri . . . grana octo,
 Stibii sulfurati nigri laevigati . . scrupulos octo,
 Sacchari albi . . . . . drachmas duas.
 Misce, fiat pulvis, dividendus in
 partes aequales № sedecim.

(Cena dozy . . . . kop. 23 1/2).

85.

Pulveres hydrargyri iodati flavi.

- R. Hydrargyri iodati flavi, . . . }
 Extracti hyoscyami, singulorum } grana tria,
 Sacchari albi . . . . . drachmas duas.
 Misce, fiat pulvis, dividendus in
 duodecim partes aequales.

Signa. Rano i na noc prozbek.

(Cena dozy . . . . kop. 48).

86.

Pulveres Rombergii.

- R. Camphorae pulveratae, . . . }
 Extracti hyoscyami, . . . } grana tria,
 Radicis ipecacuanhae pulveratae, }
 Stibii sulfurati aurantiaci, singulorum }

Kali nitrici, ... } drachmam.
 Pulveris gummosi, singulorum . . . . . }

Misce, fiat pulvis, dividendus in
 duodecim partes aequales.

(Cena dozy . . . . kop. 22¹/₄).

87.

Pulveres sulfuris aurati.

R. Stibii sulfurati aurantiaci . . . . grana quatuor,
 Extracti hyoseyami . . . . . grana octo,
 Sacchari albi . . . . . scrupulos quatuor.

Misce, fiat pulvis, dividendus in
 octo partes aequales.

(Cena dozy . . . . kop. 14).

88.

Pulvis aërophorus.

(Dosis una).

R. Natri bicarbonici pulverati . . . drachmam semis.

Detur ad capsulam caeruleam.

R. Acidi tartarici pulverati . . . . grana viginti quatuor.

Detur ad capsulam albam.

Signa. Rozpuściwszy osobno każdy proszek w wodzie,
 zmieszać i wypić.

(Cena dozy . . . . kop. 5).

89.

Pulvis antihæmorrhoidalis

- R. Sulfuris depurati, ...
 Tartari depurati, ...
 Radicis rhei pulveratae, ...
 „ liquiritiæ pulveratae, ...
 Seminis foeniculi pulverati, singu-
 lorum . . . . .
- } drachmam.
- Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 24¹/₂).

90.

Pulvis antisepticus.

- R. Carbonis depurati pulverati, ...
 Corticis chinæ fuscae pulveratae, ...
 singulorum } unciam semis,
 Camphoræ pulveratae, ...
 Myrrhæ pulveratae, singulorum } drachmam unam.
- Misce.

Signa. Do zewnętrznego użycia.

(Cena dozy . . . . kop. 37¹/₂).

91.

Pulvis emeticus compositus.

- R. Tartari stibiati . . . . . granum,
 Radicis ipecacuanhæ pulveratae scrupulum.
- Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 8).

92.**Pulvis emeticus simplex.**

R. Radicis ipecacuanhae pulveratae . . . . . scrupulum.

Signa. Na raz zażyć.

(Cena dozy . . . . kop. 7½).

93.**Pulvis pectoralis.**

R. Sulfuris depurati . . . . . drachmam unam cum
dimidia,

Seminis foeniculi pulverati, . .	}	drachmam.
Radicis iridis florentinae pulveratae,		
„ liquiritiae pulveratae, .		
Foliorum sennae pulveratorum, singulorum		

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 42¾).

94.**Pulvis purgans.**

R. Radicis jalapae pulveratae . . . . . drachmam dimidiam,

Tartari depurati . . . . . scrupulum.

Misce.

(Cena dozy . . . . kop. 41½).

95.**Pulvis purgans mercurialis.**

- R. Radicis jalapae pulveratae . . . drachmam dimidiam,
Hydrargyri chlorati mitis . . . grana quinque.

Misce.

(Cena dozy . . . kop. 14 $\frac{1}{4}$).

96.**Pulvis Seidlitzensis.**

(Dosis una).

- R. Natri bicarbonici pulverati . . . scrupulos duos,
Tartari natronati pulverati . . . drachmas duas.
Misce, detur ad capsulam caeruleam.
- R. Acidi tartarici pulverati . . . granatrigintaquinque.
Detur ad capsulam albam.

Signetur. Rozpuściwszy osobno każdy proszek w wodzie, zmięszać i wypić.

(Cena dozy . . . kop. 10).

97.**Saturatio
(Potio Riverii).**

- R. Natri bicarbonici . . . . . drachmam,
Aquae communis . . . . . uncias sex,

Syrupi simplicis . . . . . unciam semis.

In vitro fortiori mixtis adde

Acidi tartarici . . . . . scrupulos duos.

Vitrum statim, cavendo ne gas
avolet, obturatum, lente agitetur;
tum in aqua frigida per quadran-
tem horae reponatur, ut gas in
mixtura perfecte solutum rema-
neat.

(Cena dozy . . . . kop. 18).

98.

Sinapismus.

R. Seminis sinapis nigrae pulverati . . . . . unciam,
Aquae communis . . . . . quantum satis,
ut fiat pasta mollioris consisten-
tiae.

(Cena dozy . . . . kop. $3\frac{1}{2}$).

99.

Solutio argenti nitrici escharotica.

R. Argenti nitrici . . . . . drachmam,
Aquae destillatae . . . . . drachmas tres.
Solve.

Signa. Do zewnętrznego użycia.

(Cena dozy . . . . kop. $56\frac{1}{4}$).

100.**Unguentum hydrargyri amidato-bichlorati.**

- R. Hydrargyri amidato-bichlorati . . . drachmam,
 Axungiae porci recentis . . . unciam.
 Misce exactissime.

(Cena uncyi . . kop. 16 1/2;—drachmy . . kop. 3).

101.**Unguentum hydrargyri bichlorati-corrosivi.**

- R. Hydrargyri bichlorati corrosivi, . . } drachmam.
 Ammonii chlorati, singulorum . . }
 Tere, additis aliquot guttis aquae
 destillatae, cum

Axungiae porci . . . . . uncia una,
 ut fiat unguentum homogeneous.

(Cena dozy . . kop. 15 1/2;—uncyi . . kop. 13 1/2).

102.**Unguentum hydrargyri oxydati rubri.**

(*ad anthracem*).

- R. Hydrargyri oxydati rubri . . . drachmas duas,
 Unguenti basilici . . . . . uncias duas.
 Misce exactissime.

(Cena uncyi . . . . kop. 13 1/2).

103.**Unguentum irritans.**

- R. Unguenti cantharidum . . . . . unciam dimidiam,
 „ elemi . . . . . uncias duas cum di-
 midia.

(Cena uncyi . . . . kop. 45; — drachmy . . . . kop. 2¹/₂).

104.**Unguentum narcotico-balsanicum.**

- R. Opii pulverati . . . . . scrupulum,
 Plumbi acetici . . . . . scrupulos duos,
 Extracti conii maculati, ... }
 Balsami peruviani, singulorum . } drachmas duas,
 Unguenti simplicis . . . . . uncias duas.

Misce.

(Cena uncyi . . . . kop. 24; — drachmy . . . . kop. 4).

105.**Unguentum ophtalmicum rubrum.**

- R. Hydrargyri oxydati rubri . . . grana duo,
 Tere additis nonnullis guttis
 aquae destillatae cum
 Unguenti simplicis recentis . . . drachma una.
 Fiat unguentum.

(Cena dozy . . . . kop. 7¹/₂).

106.**Unguentum spongillae fluviatilis.**

- R. Spongillae fluviatilis pulveratae . . . drachmam,
 Olei terebinthinae venalis . . . drachmas duas,
 Axungiae porci . . . unciam dimidiam.
 Misce.

(Cena uncyi . . . kop. 9).

107.**Unguentum zinci.**

- R. Zinci oxydati albi . . . drachmam,
 Unguenti simplicis . . . unciam.
 Misce.

(Cena uncyi . . . kop. 18; — drachmy . . . kop. 3).

Uwaga ogólna. Ceny pod powyższemi receptami zamieszczone obliczono podług taryfy obowiązującej na rok 1860; w miarę więc corocznych zmian w taryfie ulegać muszą odpowiedniej modyfikacji. Podane tu zaś zostały głównie dla informacyi lekarzy o koszcie lekarstwa, gdyż przewidywane zmiany jakie w nich zachodzić mogą, prawdopodobnie nie będą tak znaczne. Do wskazanych powyżej cen nie doliczono kosztu naczyń, w których się lekarstwa wydają.

CZEŚĆ II.

Taxa

czyli

Cennik lekarstw podług Farmakopei Szpitalnej.

I.

Prawidła ogólne pod względem oceniania lekarstw.

- 1.** Cena lekarstwa ustanawia się z zebrania:
  - cen artykułów w skład jego wchodzących, oraz
  - wynagrodzenia za przyrządzenie i za expedycyę lekarstw.

Nadto, przy wydawaniu lekarstw dla chorych ubogich we własnych mieszkaniach, a leczonych kosztem Rządu, miast lub gmin, jeżeli lekarstwo wydane zostało we flaszce lub słoiku, cena naczynia tego dolicza się do taxy lekarstwa.

Przy dostawie zaś leków do szpitali, zakładów dobroczynnych i więzień, wynagrodzenie za naczynia w których wydane były lekarstwa tylko wtenczas wolno likwidować, gdy naczynia te zwrócone nie zostały.

- 2.** Ceny artykułów lekarskich pojedynczych, równe są cenom taxy ogólnej krajowej.

Również przetwory i leki złożone, których przyrządzenie nie zostało zmienione Farmakopeją Szpitalną nie różnią się od téj, jaka ustanowioną została w taxie krajowej; te zaś, których oddzielne sposoby przyrządzania wskazane zostały w osobném dziale niniejszej Farmakopei Szpitalnej, mają téż właściwą sobie taxę szpitalną.

Ceny te, równie z taxą ogólną krajową zgodne, jakoteż różniące się od niéj, zamieszczone zostały w niniejszej taxie, dla ułożenia razem całkowitego cennika.

W ogólności ceny o których mowa, jako zależne od cen artykułów surowych w handlu, ulegać będą od czasu do czasu odpowiedniemu niżeniu lub podwyższeniu, w zastosowaniu się do prejskurantów handlowych; stosowne przeto zmiany podawane będą przy corocznych zmianach, ogólnych lub częściowych, taxy krajowej.

Zmiany te właściciele i zarządcy aptek obowiązani są własnoręcznie zapisywać w taxie niniejszej Farmakopei przy każdym artykule.

3. Ceny leków złożonych (*galenica*) podane są głównie na wagę.

4. Ceny lekarstw przygotowanych podług recept formularza Farmakopei Szpitalnej obliczone i podane są w niniejszej taxie na pojedyncze dozy, bez doliczenia ceny szkła.

5. Taxa za przyrządzenie lekarstw (*taxa laborum*) Farmakopei Szpitalnej tém mianowicie się różni od taxy tego rodzaju ogólnej, że za expedycją lekarstw przeznaczą niższe wynagrodzenie; — że nie przyznaje żadnego wynagrodzenia za przyrządzenie form zbytkowych, jak np. za robienie mor-

selek, pastylek, za złocenie pigulek i t. p.; a nadto, — że usuwa koszta ozdobniejszej expedyeyi leków.

6. W obliczaniu należności za kilka dóz jednego i tegoż samego lekarstwa, czyto podług formularza Farmakopei Szpitalnej, czy magistralnie, zapisanych jednocześnie, rachować należy zbiorowo, tak za cały użyty do wszystkich doz materiał, jakoteż i za przyrządzenie.

Na to prawidło zwraca się szczególną uwagę właścicieli i zarządców aptek, jako na zasadę wyłącznie odnoszącą się do tacy Farmakopei Szpitalnej.

7. Do obliczania cen za części mniejsze lub większe od tych, które są podane w taxie niniejszej, służyć mają, stosownie do tego co także obowiązuje podług tacy lekarstw ogólnej, następujące zasady:

a) Dla oznaczenia ceny drachmy jednej, gdy w taxie podana jest tylko cena uncyi, należy tę cenę dzielić przez 6; np. gdy uncya jakiego artykułu w taxie oznaczona jest ceną 60 kop., drachma obliczona być ma na kop. 10.

b) Dla ustanowienia ceny grana, jeżeli w taxie oznaczona jest tylko cena drachmy, dzielić należy tę cenę przez 40. Gdy więc np. drachma jakiego środka lekarskiego kosztuje kop. 60, gran jeden kosztować będzie kop. $1\frac{1}{2}$.

c) Taż sama zasada zachowuje się odwrotnie w przypadkach, w których środki lekarskie wydają się z aptek w większej wadze od oznaczonej w taxie. I tak, cena ustanowiona na drachmę mnoży się przez 6 dla oznaczenia uncyi, a cena grana mnoży się przez 40 dla obliczenia drachmy.

d) Przy obliczaniu ceny środka nieoznaczonego w taxie na grany, gdy z podziału ceny na większą część wagi podanej

wypada mniej od $\frac{1}{4}$ kop., wtedy za gran liczyć należy $\frac{1}{4}$ kop., gdyż cena ta przyjętą została w taxie za najmniejszą.

e) Jeżeli jednak cena kilku lub kilkunastu gran, podług powyższej zasady obliczonych, zrówna się z ceną drachmy podanej w niniejszej taxie, w takim razie ceny téj przekraczać nie wolno. I tak jeżeli drachma jakiego środka lekarskiego wynosi w taxie 1 kop., wówczas lubo za gran liczone ma być $\frac{1}{4}$ kop., wszelako za 3 gran i więcej, aż do 60, rachować nie można jak 1 kop.; za drachmę zaś i gran 4 tego środka, aż do 2 drachm włącznie, więcej nad 2 kop. pobierać nie należy.

f) Toż samo правило stosuje się do drachm. Jeżeli np. cena uncyi oznaczona jest w taxie niniejszej na 6 kop., cena drachmy wypada 1 kop.; wszelako za ilości większe od 6 drachm aż do całej uncyi liczyć nie wolno więcej jak kop. 6.

g) Jeżeli środek lekarski oznaczony w taxie na grany należy do droższych, a przepisany będzie w ilości pół grana, wtedy za pomienioną ilość, połowa ceny grana pobiera się; za $\frac{1}{4}$ zaś grana, a nawet i za mniejszą ilość, liczyć należy jak za $\frac{1}{2}$ grana.

h) Dla ustanowienia ceny funta jakiego środka lekarskiego, w taxie niepodanej, cena uncyi mnoży się przez 10; np. gdy uncyą oznaczona jest w taxie kop. 5, funt aptekarski liczonym być ma kop. 50. Za ilość pośrednią między 10 uncyami a funtem, liczonem być ma nie więcej jak za uncyi 10. Za każdą zaś uncyą funt przynoszącą, liczyć należy po cenie taxowej aż do 10 uncyi.

8. Gdy ilość środka lekarskiego oznaczoną będzie w receptcie kroplami, wtedy cenę kropel obliczać należy jak cenę gran.

9. Gdy lekarz przy zapisywaniu jakiego środka wskaże ilość jego ogółowo, wyrazami q. s. (*quantum satis*) aptekarz używszy tego środka, ile będzie potrzeba, ilość jego na boku recepty oznaczy i według taxy oceni.

Również oznaczoną być ma na recepcie ilość środków użytych do odwaru, nalewu, emulsyi i t. p., gdy lekarz szczegółowo ich nie oznaczy.

Pod względem ilości użyć się mających takich środków lekarskich zastosować się należy do zasad Farmakopei Szpitalnej w wypadkach szczegółowo w niej określonych.

10. W razie zapisania jakiego artykułu lekarskiego nie objętego Wykazem Farmakopei Szpitalnej i wydania go z apteki w myśl ustępu 2^{go} Zasad tejże Farmakopei, należytość zań obliczoną ma być podług ceny podanej w taxie ogólnej krajowej. Gdyby zaś artykuł ten nie był zamieszczony nawet w taxie ogólnej krajowej, a aptekarz go dostarczył, wówczas oceni go przez porównanie z ceną środka z natury swój i ceny prejskurantowej najbardziej doń zbliżonego.

11. Naczynia szklane, w których wydawane będą lekarstwa, winny być ze szkła zielonego; gdyby zaś użyto do tego szkła białego, cena zań likwidowana nie może być wyższą, jak za szkło zielone. W szczególnych jednak wypadkach, a mianowicie przy wydawaniu lekarstw z saletranem srebra, lub z wodą chlorową, mają być użyte naczynia kolorowe, ze szkła ciemno-brunatnego, tak zwane hyalitowe.

12. Naczynia szklane niezwrócone aptece ze szpitali, zakładów dobroczynnych i więzień oceniane być mają podług

cen handlowych, lecz bez odtrącania procentu odstąpionego przez aptekę za dostawę leków.

Aby zaś nie narażać tych zakładów na niepotrzebne wydatki z powodu częstszego tłuczenia naczyń, aptekarze starać się winni o dostarczanie naczyń ze szkła mocnego.

13. Słoików porcelanowych i pudełek do expedycji lekarstw używać nie wolno.

14. Za artykuły zapisane z aptek do desinfekcyi liczyć należy podług ceny prejskurantowej; lecz za funt aptekarski dozwala się liczyć tyle, ile w prejskurancie podano za funt cywilny. Od należności téj nie mają być potrącane procenta, zadeklarowane przez aptekarza przy dostawie lekarstw.

15. Jeżeli prywatna apteka dostarczać będzie dla szpitala nie przyrządzone lekarstwa, lecz tylko przetwory i artykuły przedmiotem handlu materyalistów będące, wtenczas przetwory mają być cenione podług taxy Farmakopei Szpitalnej, z odstąpieniem umówionych procentów; artykuły zaś będące przedmiotem handlu materyalistów obliczać należy podług cen prejskurantowych bez odstąpienia procentów. Dla zastąpienia jednak właścicieli i zarządców aptek od strat powstających z oczyszczania i wyschnięcia artykułów prejskurantowych, funtowe artykuły wydawać mocen jest aptekarz na wagę aptekarską; do artykułów zaś zamieszczonych w prejskurantach na uncy i drachmy może doliczać do ceny ich uncyowej $\frac{1}{8}$, a do ceny drachmowej $\frac{1}{6}$ należności. Za to jednak obowiązany jest wydawać całkowitą wagę uncy i drachmy.

16. Zresztą ostrzeżę się wszystkich właścicieli i zarządców aptek, dostarczających lekarstwa do szpitali, zakładów

dobroczynnych, więzień, tudzież na koszt Rządu, miast i gmin, iż oceniania lekarstw winni dopełniać skrupulatnie i starannie, z zastosowaniem się do prawideł powyżej podanych, oraz przy zachowaniu przepisu wskazanego w § 97 Ustawy dla Farmaceutów i Aptek; to jest aby na każdej recepcie po lewej stronie zapisanego lekarstwa, wyszczególnione były wszystkie pojedyncze pozycje taxę onego składające, których zebranie stanowić ma taxę każdego lekarstwa.

17. Dla uproszczenia rachunku w likwidacyach za dostawę lekarstw do szpitali, zakładów dobroczynnych i więzień, należność za naczynia wydane z lekarstwami a nie zwrócone aptece, nie ma być łączoną z cenami lekarstw, lecz wykazaną w oddzielnéj pozycji. Odtłączenie to jest konieczne, gdyż od należności za same lekarstwa odtrąca się jeszcze umówiony procent, należność zaś za naczynia likwiduje się podług cen handlowych, bez potrącenia procentu. Ten sam przepis zachowany być ma przy likwidowaniu należności za artykuły dostarczone do desinfekcyi.

18. Likwidacje za dostarczone lekarstwa, w których dostrzeżone zostaną liczniejsze uchybienia, pod względem oceniania lekarstw, jako też likwidacje ułożone bez zachowania wskazanego porządku, zwracane będą do przerobienia.

II.

Ceny środków lekarskich pojedynczych, przetworów, leków złożonych (galenica), tudzież, lekarstw podług recept z for- mularza zapisanych.

(Cena leków podanych tu w oddzielnej rubryce na dozy
obliczona jest bez kosztu szkła).

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
A.				
Acetum camphoratum Ph. Nos.	—	2	—	—
„ colchici	—	6	4	—
„ crudum	—	1	—	—
„ saturninum	—	6	4	—
„ scilliticum	—	6	4	—
Acidum muriaticum venale	—	4 1/2	1/4	—
„ „ purum (hydrochlo- ratum)	—	6	4	—
„ nitricum crudum	—	3	1/2	—
„ „ fumans	—	20	3 1/2	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	Kopiejki			
Acidum nitricum purum	—	8	4 1/2	—
„ phosphoricum purum	—	30	5	—
„ pyrolignosum crudum	—	4	3/4	—
„ sulfuricum crudum	—	4 1/2	1/4	—
„ „ purum dilutum	—	2	1/2	—
„ tannicum	—	—	30	3/4
„ tartaricum	—	18	3	—
„ „ pulveratum	—	21	3 1/2	—
Adeps suillus	—	3 1/2	3/4	—
Aether (sulfuricus)	—	30	5	—
Aloë	—	4	3/4	—
„ pulverata	—	5	4	—
Alumen depuratum pulveratum	—	4	3/4	—
„ ustum	—	7 1/2	4 1/4	—
Ammonium carbonicum	—	9	4 1/2	—
„ „ pyro-oleosum	—	22 1/2	4	—
„ chloratum (muriaticum)	—	12	2	—
„ „ martiatum	—	18	3	—
„ „ venale pulv.	—	5	4	—
Amygdalae dulces excorticatae	—	6	4	—
Amylum	—	3	1/2	—
Aqua amygdalarum amararum	—	12	2	—
„ calcariae	—	1/2	—	—
„ destillata	—	1/2	—	—
„ foeniculi	—	4	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmuy	Grana
	K o p i e j k i			
Aqua menthae crispae	—	2	—	—
„ menthae piperitae	—	2	—	—
„ oxymuriatica (chlori)	—	9	4 1/2	—
„ phagedaenica flava	} Ph. Nos.	—	4 1/2	—
„ „ nigra		—	5	—
„ picea		—	4	—
„ saturnina		—	1/2	—
„ stibiata		9	—	—
Argentum nitricum fusum	—	—	50	4 1/4
Arsenicum album pulveratum	—	9	4 1/2	—
Asa foetida depurata	—	16 1/2	3	—
Atropinum sulfuricum	—	—	—	35
Aurum muriaticum natronatum	—	—	—	7 1/2
B.				
Baccae juniperi	—	4	—	—
„ „ grosso modo pulveratae	—	2	—	—
Balsamum copaivae	—	20	3 1/2	—
Baryta muriatica	—	48	3	1/4
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	—	45	1/2
Boletus igniarius (chirurgorum)	—	43 1/2	2 1/4	—
Borax	—	6	4	—
„ pulveratus	—	7 1/2	4 1/4	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
G.				
Calcaria chlorata sicca (hypochlorosa)	—	3	1/2	—
Camphora	—	10 1/2	4 3/4	—
„ pulverata	—	15	2 1/2	—
Carbo ligni depuratus pulveratus .	—	6	4	—
Cera flava	—	9	4 1/2	—
Chininum sulfuricum	—	—	90	2 1/4
Chinioidinum s. chinioideum . . .	—	—	12	1/2
Chloroformium	—	—	40	—
Cinnabaris praeparata	—	45	2 1/2	—
Clyisma ex amylo	7	—	—	—
„ foetidum	47 1/2	—	—	—
„ ex nicotiana	6 3/4	—	—	—
„ purgans	10	—	—	—
Collodium	—	60	40	—
Colophonium depuratum	—	2	1/2	—
„ „ pulveratum	—	9	4 1/2	—
Collyrium ex argento nitrico forte	32 1/2	—	—	—
„ argento nitrico mite	4 1/4	—	—	—
„ e cupro aluminato (la- pide divino)	20	—	—	—
„ sublimato	18 1/4	—	—	—
„ zinco sulfurico	4 1/4	—	—	—
Cortex cascarillae contusus . . .	—	4	3/4	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Cortex cascarillae pulveratus . . .	—	—	4	—
„ cassiae cinnamomeae . . .	—	12	2	—
„ chinae fuscus contusus . . .	—	24	3 1/2	—
„ „ „ pulveratus . . .	—	34 1/2	5 1/4	—
„ „ regius contusus . . .	—	27	4 1/2	—
„ „ „ pulveratus . . .	—	40 1/2	6 3/4	—
„ mezerei concisus . ! . . .	—	5	4	—
„ quercus concisus	—	2 1/2	1/2	—
„ „ pulveratus	—	4	3/4	—
„ salicis concisus	—	2 1/2	1/2	—
„ „ pulveratus	—	4	3/4	—
Creta alba praeparata	—	3	1/2	—
Cubebae pulveratae	—	18	3	—
Cuprum aceticum crystallisatum . . .	—	27	4 1/2	—
„ aluminatum (lapis divinus) . . .	—	—	4	1/4
„ sulfurico-ammoniatum	—	—	15	1/2
„ sulfuricum purum	—	—	2	—
D.				
Decoctum colombo	Ph. Nos.	9	—	—
„ chinae		24	—	—
„ „ cum acido		24 1/2	—	—
„ „ fuscae c. myrrha		46	—	—
„ diureticum		27	—	—
„ hellebori nigri	6 3/4	—	—	

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Decoctum lichenis islandici . . .	44 1/2	—	—	—
„ quercus c. myrrha . . .	27 1/2	—	—	—
„ salicis (pro usu externo)	44 1/2	—	—	—
„ sarsaparillae composi- tum	24 1/2	—	—	—
„ secalis cornuti	41	—	—	—
„ senegae	12	—	—	—
„ taraxaci	8	—	—	—
„ tormentillae	8	—	—	—
„ Zittmanni fortius	375 1/2	—	—	—
„ „ mitius „	219 1/2	—	—	—
E.				
Electuarium anthelminticum . . .	25 3/4	—	—	—
„ antihydopicum Fran- kii	65 1/2	16	—	—
„ cum carbone	28	—	—	—
„ e senna	—	12	—	—
Elixir ammoniato-opiatum	—	12	2	—
Emplastrum cantharidum ordinarium	—	15	2 1/2	—
„ „ perpetuum	—	9	4 1/2	—
„ cerussae Bayntoni Ph. Nos.	—	6	—	—
„ conii maculati	—	9	4 1/2	—
„ hydrargyri s. mercuriale	—	12	2	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncey	Dra- chmy	Grana
	Kopiejki			
Emplastrum lithargyri compositum s. gummosum	—	10 1/2	4 3/4	—
„ lithargyri cum resina s. adhaesivum	—	6	4	—
„ Schiffhauseni sine casto- reo	—	18	3	—
„ stibiatum	—	18	3	—
Emulsio amygdalarum	15	—	—	—
„ camphorata	15 1/4	—	—	—
„ cannabina	13	—	—	—
„ seminum hyoscyami	13 1/2	—	—	—
„ papaveris	14	—	—	—
Essentia aconiti	—	—	4	—
„ belladonnae	—	—	4	—
„ chelidonii	—	—	4	—
„ conii maculati	—	—	4	—
„ digitalis	—	—	4	—
„ hyoscyami	—	—	4	—
„ lactucae virosae	—	—	4	—
„ nicotianae	—	—	4	—
„ pulsatillae	—	—	4	—
„ stramonii	—	—	4	—
Extractum aconiti	—	—	7 1/2	—
„ aloës	—	—	3	—
„ amarum Ph. Nos.	—	—	3	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Extractum belladonnae	—	—	40	—
„ cardui benedicti	—	—	4	—
„ chelidonii	—	—	4	—
„ colocynthidis	—	—	45	4 1/4
„ conii maculati	—	—	4	—
„ dulcamarae	—	—	4	—
„ filicis maris aethereum .	—	—	75	2
„ gentianae	—	—	4	—
„ graminis liquidum	—	12	2	—
„ gratirolae	—	—	7 1/2	—
„ helenii s. enulae	—	—	5	—
„ hyoscyami	—	—	4	—
„ lactucae virosae	—	—	7 1/2	—
„ nucum vomicarum spiritu- osum	—	—	60	4 1/2
„ opii	—	—	50	4 1/4
„ pulsatillae	—	—	7 1/2	—
„ rhois radicans s. toxico- dendri	—	—	50	4 1/4
„ stramonii	—	—	4	—
F.				
Farina secalis	—	4	—	—
Fel tauri inspissatum	—	—	3	—
Ferrum carbonicum	—	—	7	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Ferrum cyanatum (hydrocyanicum) .	—	—	15	—
„ iodatum (hydroiodicum) . . .	—	—	18	—
„ lacticum	—	—	10	1/4
„ limatum	—	2	1/2	—
„ sulfuricum purum	—	6	1	—
Flores arnicae concisi	—	6	1	—
„ „ pulverati	—	—	1 1/2	—
„ chamomillae vulgaris concisi	—	5	—	—
„ „ „ „ grosso modo pulverati	—	6 1/2	—	—
„ chamomillae vulgaris, subtilis- sime pulverati	—	—	1 1/4	—
„ malvae arboreae concisi	—	7 1/2	1 1/4	—
„ sambuci concisi	—	4 1/2	3/4	—
„ „ „ „ grosso modo pulverati	—	5 1/2	1	—
„ tiliae cum bracteis concisi	—	4 1/2	3/4	—
„ verbasci	—	9	1 1/2	—
Folia belladonnae concisa	—	5	1	—
„ „ „ „ grosso modo pulv.	—	7 1/2	1 1/4	—
„ „ „ „ pulverata	—	—	1 1/2	—
„ digitalis concisa	—	6	1	—
„ „ „ „ pulverata	—	—	1 1/2	—
„ farfarae concisa	—	3	—	—
„ hyoscyami concisa	—	3 1/2	—	—
„ „ „ „ grosso modo pulv. .	—	5	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Folia juglandis concisa	—	3 ¹ / ₂	—	—
„ nicotianae concisa	—	8	4 ¹ / ₂	—
„ sennae	—	6	4	—
„ „ concisa	—	8	4 ¹ / ₂	—
„ „ pulverata	—	11	2	—
„ stramonii concisa	—	4	—	—
„ trifolii concisa	—	3	—	—
„ uvae ursi concisa	—	3	—	—
„ vincae pervincae concisa	—	4 ¹ / ₂	—	—
Fomentum Schmuckeri Ph. Nos.	—	3 ³ / ₄	—	—
Fuligo splendens	—	4	—	—
G.				
Gargarisma aluminatum	} Ph. Nos.	20 ³ / ₄	—	—
„ boraxatum		25	—	—
„ cum oxymelle		19	—	—
„ simplex		18 ¹ / ₂	—	—
Gelatinna lichenis carrageen		16 ¹ / ₂	—	—
Glandes quercus tostae pulveratae		—	3	—
Glycerinum		—	24	4
Graphites anglicus depuratus pulv.		—	—	13 ¹ / ₂
Gummi arabicum pulveratum		—	12	2
Gutti pulveratum		—	—	4
Guttullae antarthriticae Ph. Nos.		35 ¹ / ₂	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
H.				
Hepar sulfuris liquidum ad balnea Ph. Nos.	—	4 ¹ / ₂	—	—
Herba absinthii concisa	—	3	—	—
„ bidentis tripartitae cum floribus concisa	—	6	4	—
„ cardui benedicti concisa . .	—	4	—	—
„ centaurii minoris concisa . .	—	6	4	—
„ chenopodii ambrosioides conc.	—	6	4	—
„ conii maculati concisa . .	—	4	—	—
„ „ „ grosso modo pulv.	—	5	—	—
„ „ „ pulverata . .	—	—	1	—
„ galeopsidis grandiflorae conc.	—	5	—	—
„ gratiolae concisa	—	3	¹ / ₂	—
„ „ pulverata	—	—	4	—
„ ledi palustris concisa . . .	—	3	¹ / ₂	—
„ melissae concisa	—	9	4 ¹ / ₂	—
„ menthae piperitae concisa .	—	6	4	—
„ millefolii concisa	—	3	—	—
„ sabinae concisa	—	5	4	—
„ „ grosso modo pulverata	—	6	—	—
„ „ pulverata	—	—	4 ¹ / ₂	—
„ salviae concisa	—	3	¹ / ₂	—
„ violae tricoloris concisa . .	—	4	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Hydrargyrum ammoniato-muriaticum	—	—	8	1/4
„ biiodatum rubrum . . .	—	—	40	1
„ iodatum viride flavum .	—	—	24	3/4
„ bichloratum corrosivum	—	24	4	1/4
„ chloratum mite laevigatum	—	42	7	1/4
„ oxydatum rubrum laevi- gatum	—	36	6	1/4
„ oxydulatum nigrum (Hah- nemanni)	—	—	—	1
„ sibiato-sulfuratum . . .	—	—	3	1/4
„ sulfuratum nigrum . . .	—	—	4	1/4
I.				
Indicum s. indigo pulveratum . . .	—	—	43 1/2	—
Infusum angelicae	40	—	—	—
„ artemisiae	40	—	—	—
„ calami	8	—	—	—
„ diaphoreticum	25 1/2	—	—	—
„ digitalis	6 1/4	—	—	—
„ florum arnicae	6 1/2	—	—	—
„ ipecacuanhae	8 1/2	—	—	—
„ juniperi	7	—	—	—
„ ledi palustris	8	—	—	—
„ lini	6 1/4	—	—	—

Ph. Nos.

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Infusum lini emulsivum	13 1/4	—	—	—
„ quassiae	7 1/2	—	—	—
„ radiceis arnicae	8 1/4	—	—	—
„ sabinae	10	—	—	—
„ sennae compositum	—	3	—	—
„ valerianae	7 1/2	—	—	—
Iodum	—	—	15	1/2
K.				
Kali carbonicum depuratum	—	7 1/2	4 1/4	—
„ causticum chirurgorum	—	—	6	—
„ causticum siccum	—	24	4	—
„ chloricum (oxymuriaticum)	—	25	4 1/4	—
„ nitricum crudum pulveratum	—	4	3/4	—
„ „ depuratum pulveratum	—	6	4	—
„ sulfuricum depuratum pulveratum	—	4 1/2	3/4	—
„ tartaricum	—	26	4 1/2	—
Kalium iodatum (kali hydroiodicum)	—	—	20	1/2
„ sulfuratum pro usu interno	—	—	5	—
Kolter (coaltar, pix liquida e carbone fossili)	—	1	—	—
Kreosotum	—	—	15	1/2
Kusso (Brayeria anthelmintica)	—	45	7 1/2	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
L.				
Lichen carrageen electus concisus	—	4	$\frac{3}{4}$	—
„ islandicus electus concisus	—	3	$\frac{1}{2}$	—
Lignum guajaci raspatum	—	$2\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—
„ quassiae concisum	—	4	$\frac{3}{4}$	—
Linimentum ammoniatum (volatile))	—	$6\frac{1}{2}$	—	—
„ ammoniato-campho-)	—	7	—	—
„ calcareum . . . . .)	—	2	—	—
Liquor ammonii acetici	—	12	2	—
„ „ anisatus	—	12	2	—
„ „ caustici	—	6	4	—
„ „ succinici	—	—	12	—
„ antipsoricus Vleminkxii . . . . .)	—	$4\frac{1}{2}$	—	—
„ belladonnae cyanicus . . . . .)	15	—	—	—
„ cupri ammoniato-muriatici (Koechlini)	—	—	$4\frac{1}{2}$	—
„ ferri sesquichlorati (stypticus Loofii)	—	—	6	—
„ hydrargyri nitrici oxydulati (Bellostii)	—	—	4	—
„ kali acetici Ph. Nos.	—	17	3	—
„ myrrhae	—	15	$2\frac{1}{2}$	—
„ Plenckii Ph. Nos.	—	—	$4\frac{1}{2}$	—
„ stibii muriatici (butyrum antim.)	—	18	3	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chuy	Grana
	K o p i e j k i			
M.				
Magnesia carbonica pulverata . . .	—	7 1/2	4 1/2	—
„ sulfurica depurata . . .	—	3	1/2	—
„ „ venalis . . .	—	4 1/2	—	—
„ usta s. calcinata . . .	—	24	4	—
Malthum hordei	—	4	—	—
Manganum oxydatum nativum subtilis- sime pulveratum	—	2 1/2	1/2	—
Mel boraxatum Ph. Nos.	47	—	—	—
„ crudum	—	3	1/2	—
„ despumatum	—	8	4 1/2	—
„ rosatum	—	10	4 3/4	—
Mixtura anglica acida	47	—	—	—
„ cum acido hydrochlorato	15	—	—	—
„ febrifuga	36 1/4	—	—	—
„ natri nitrici	14 3/4	—	—	—
„ „ „ composita	15 1/4	—	—	—
„ nitrosa	14 1/4	—	—	—
„ „ composita	14 3/4	—	—	—
„ purgans	8	—	—	—
„ Scudamori	30	—	—	—
„ solvens	9 1/2	—	—	—
„ „ composita	10	—	—	—
„ sulfurico-acida	—	9	4 1/2	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	Kopiejki			
Mixtura vulneraria acida s. Thedeni	—	4	—	—
Morphium aceticum	—	—	—	9
Mucilago cydoniorum	} Ph. Nos.	2	1/2	—
„ gummi mimosae		5	1	—
„ salep		4 1/2	—	—
Myrrha pulverata	—	24	4	—
N.				
Natrum bicarbonicum (carbonicum acidulum)	—	7	4 1/4	—
„ carbonicum depuratum	—	5	4	—
„ chloratum (muriaticum)	—	2	1/2	—
„ nitricum depuratum	—	9	4 1/2	—
„ „ „ pulver.	—	12	2	—
„ phosphoricum	—	24	4	—
„ sulfuricum depuratum	—	2	1/2	—
O.				
Oleum cannabis	—	2 1/4	—	—
„ camphoratum Ph. Nos.	—	6	1	—
„ crotonis tiglii	—	—	15	1/2
„ foeniculi	—	—	7 1/2	1/4
„ hyoscyami infusum	—	10	4 3/4	—
„ jecoris aselli flavum	—	4 1/2	—	—
„ lini venale	—	2 1/2	1/2	—
„ menthae piperitae anglicum	—	—	37 1/2	1

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860				
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana	
	K o p i e j k i				
Oleum nucistae venale (balsamum nu- cistae)	—	13 1/2	2 1/4	—	
„ olivarum	—	4	3/4	—	
„ „ provenciale	—	7	4 1/4	—	
„ ricini	—	6	1	—	
„ sinapis aethereum	—	—	80	2	
„ terebinthinae (pro usu externo)	—	1 1/2	—	—	
„ „ rectificatum (pro usu interno)	—	12	2	—	
Opium pulveratum	—	—	40	1	
Ova gallinacea — sztuka kop. 4 1/2	—	—	—	—	
Oxymel scilliticum	—	9	4 1/2	—	
„ simplex	—	8 1/2	4 1/2	—	
P.					
Pasta zinci chlorati Nr. 1.	} Ph. Nos.	—	36	6	—
„ „ „ Nr. 2.		—	38 1/2	6 1/2	—
„ „ „ Nr. 3.		—	50	8 1/2	—
Pilulae aloëticae		32 3/4	—	—	—
„ antichloroticae		42 1/2	—	—	—
„ conii		26	—	—	—
„ crotonis		6 1/2	—	—	—
„ diureticae		45 1/4	—	—	—
„ ferri iodati Blancardi		75	—	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Pilulae hydrargyri bichlor. corros.	16 $\frac{1}{4}$	—	—	—
„ hydrargyri biiodati rubri .	11 $\frac{1}{4}$	—	—	—
„ pectorales Heimii	22 $\frac{1}{4}$	—	—	—
Pix liquida	—	4	—	—
Plumbum aceticum depuratum . . .	—	9	4 $\frac{1}{2}$	—
„ „ venale	—	4	3 $\frac{3}{4}$	—
„ iodatum	—	—	35	4
„ nitricum	—	12	2	—
Potio acidula	22	—	—	—
Pulveres Bergii Nr. 1	22	—	—	—
„ „ Nr. 2	22 $\frac{1}{2}$	—	—	—
„ „ Nr. 3	23	—	—	—
„ „ Nr. 4	23 $\frac{1}{2}$	—	—	—
„ hydrargyri iodati flavi	18	—	—	—
„ Rombergii	22 $\frac{1}{3}$	—	—	—
„ sulfuris aurati	14	—	—	—
Pulvis aërophorus	5	—	—	—
„ antihæmorrhoidalis	24 $\frac{1}{2}$	—	—	—
„ antisepticus	37 $\frac{1}{2}$	—	—	—
„ emeticus compositus	8	—	—	—
„ „ simplex	7 $\frac{1}{2}$	—	—	—
„ escharoticus Viennensis	—	20	—	—
„ gummosus	—	—	13 $\frac{3}{4}$	—
„ pro infantibus Ph. Nos.	—	—	3	—
„ ipecacuanhæ opiatæ s. Doweri	—	—	6	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	Kopiejki			
Pulvis liquoritiae compositus	—	8	4 1/2	—
„ pectoralis Ph. Nos.	12 3/4	—	—	—
„ persicus (flores pyrethri rosei et carnei)	—	42	2	—
„ purgans	11 1/2	—	—	—
„ „ mercurialis	11 1/4	—	—	—
„ Seidlitzensis	10	—	—	—
R.				
Radix althaeae concisa	—	4 1/2	—	—
„ „ subtilissime pulverata	—	9	4 1/2	—
„ angelicae concisa	—	6	4	—
„ arnicae concisa	—	4 1/2	3/4	—
„ artemisiae concisa (fibrillae r. artemisiae)	—	6	4	—
„ „ pulv. (fibrillae pulv.)	—	—	5	—
„ bardanae concisa	—	3	—	—
„ calami concisa	—	2	1/2	—
„ „ subtilissime pulverata .	—	—	4	—
„ caricis arenariae concisa . .	—	3	—	—
„ colombo contusa	—	8 1/2	4 1/2	—
„ „ pulverata	—	—	2	—
„ gentianae concisa	—	3	1/2	—
„ „ pulverata	—	—	4	—
„ graminis concisa	—	2	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Radix hellebori albi concisa	—	4	3/4	—
„ „ nigri concisa	—	4	3/4	—
„ jalapae pulverata	—	45	7 1/2	—
„ ipecacuanhae gros. modo pulv.	—	30	5	1/4
„ „ subtilissime pulv.	—	40	7	1/4
„ iridis florentinae pulverata	—	6	4	—
„ liquiritiae concisa	—	3	1/2	—
„ „ pulverata	—	—	4	—
„ ononidis concisa	—	3	1/2	—
„ polygalae amarae c. herba conc.	—	4 1/2	3/4	—
„ ratanhiae concisa	—	9	1 1/2	—
„ „ pulverata	—	—	2 1/2	—
„ rhei	—	67 1/2	11 1/4	—
„ „ pulverata	—	84	14	1/2
„ „ tosti pulverata	—	—	20	1/2
„ salep pulverata	—	18	3	—
„ sarsaparillae concisa	—	18	3	—
„ „ pulverata	—	—	4	—
„ scillae pulverata	—	—	2	—
„ senegae contusa	—	20	3 1/2	—
„ „ pulverata	—	—	5	—
„ taraxaci concisa	—	3	1/2	—
„ tormentillae concisa	—	3	1/2	—
„ valerianae concisa	—	4 1/2	3/4	—
„ „ pulverata	—	6 1/2	1 1/4	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Resina guajaci nativa pulverata . . .	—	18	3	—
„ jalapae	—	—	78	2
S.				
Saccharum album pulveratum . . .	—	5	1	—
„ lactis pulveratum . . .	—	10	2	—
Santoninum	—	—	62 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{3}{4}$
Sapo domesticus albus rasmus . . .	—	2	—	—
„ „ niger	—	2	—	—
„ hispanicus	—	4 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{3}{4}$	—
„ „ pulveratus	—	9	4 $\frac{1}{2}$	—
„ jalapinus	—	—	42	1 $\frac{1}{4}$
„ terebinthinatus	—	6	—	—
Saturatio (Potio Riverii)	18	—	—	—
Sebum ovillum	—	4	3 $\frac{3}{4}$	—
Secale cornutum contusum	—	30	5	—
„ „ pulveratum	—	—	7 $\frac{1}{2}$	—
Semen anisi vulgaris	—	3 $\frac{1}{2}$	—	—
„ „ „ pulveratum	—	6	4	—
„ cannabis	—	4	1 $\frac{1}{4}$	—
„ cardui mariae	—	9	1 $\frac{1}{2}$	—
„ „ „ pulveratum	—	18	3	—
„ cinae	—	4	3 $\frac{3}{4}$	—
„ „ pulveratum	—	6	4	—
„ foeniculi	—	4 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{3}{4}$	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Semen foeniculi pulveratum . . .	—	6½	4¼	—
„ hyoscyami	—	5	1	—
„ lini	—	4	¼	—
„ „ grosso modo pulveratum .	—	2	—	—
„ lycopodii	—	45	2½	—
„ papaveris albi	—	4	¾	—
„ phellandrii aquatici	—	4	—	—
„ „ pulveratum	—	5	1	—
„ sinapis nigrae pulveratum .	—	4½	¾	—
Sinapismus	} Ph. N.	3½	—	—
Solutio argenti nitrici escharotica		56¼	—	—
„ arsenicalis (Fowleri) . . .	} Ph. Nos.	—	7	4¼
„ calcariae hypochlorosae .		—	½	—
„ succi liquiritiae		—	3	½
Species aromaticae	} Ph. Nos.	—	5	—
„ ad decoctum lignorum . . .		—	3	—
„ pectorales		—	4	—
„ purgantes (St. Germain) .		—	8½	4½
Spiritus camphoratus	} Ph. Nos.	—	4	—
„ cochleariae		—	8	4½
„ nitrico-aethereus		—	—	3½
„ saponatus Ph. Nos.		—	4½	—
„ sulfurico-aethereus		—	12½	2¼
„ „ martiatus		—	42	7
„ vini rectificatus		—	4½	¾

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Spongia cerata	—	48	8	—
Spongilla fluviatilis pulverata . .	—	7 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{4}$	—
Stibium sulfuratum aurantiacum . .	—	—	10	$\frac{1}{4}$
„ „ nigrum laevigatum	—	12	2	—
Stipites dulcamarae concisae . .	—	3	$\frac{1}{2}$	—
Strychninum nitricum	—	—	—	8
Succus juniperi inspissatus	—	6	1	—
„ liquiritiae crudus	—	6	1	—
Sulfur depuratum lotum	—	4 $\frac{1}{2}$	1	—
„ sublimatum venale (flores sulf.)	—	2	$\frac{1}{2}$	—
Syrupus amygdalarum s. emulsivus	—	7 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{4}$	—
„ rhamni cathartici (domesticus)	—	7	4 $\frac{1}{4}$	—
„ rhei	—	10	1 $\frac{3}{4}$	—
„ simplex	—	4	$\frac{3}{4}$	—
T.				
Tamarindi	—	3	$\frac{1}{2}$	—
Tartarus boraxatus	—	13 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$	—
„ depuratus	—	9	4 $\frac{1}{2}$	—
„ natronatus	—	9	4 $\frac{1}{2}$	—
„ stibiatus (emeticus)	—	—	7 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
Terebinthina laricina s. Veneta . .	—	4 $\frac{1}{2}$	1	—
Tinctura aconiti simplex	—	12	2	—
„ amara	—	10	1 $\frac{3}{4}$	—
„ arnicae (florum)	—	11 $\frac{1}{2}$	2	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uneyi	Dra- chny	Grana
	K o p i e j k i			
Tinctura aromatica	—	17	3	—
„ „ acida	—	18	3	—
„ asae foetidae	—	12	2	—
„ cantharidum	—	9	1 $\frac{1}{2}$	—
„ capsici annui	—	13 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$	—
„ cathartica P. N. (Le Roy gr. 3).	—	22 $\frac{1}{2}$	—	—
„ chinoidinae (1 : 8)	—	21	3 $\frac{1}{2}$	—
„ cinnamomi e cassia	—	14 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	—
„ colchici vinosa e seminibus	—	23 $\frac{1}{2}$	4	—
„ colocynthidis	—	18	3	—
„ cupri acetici Rademacheri .	—	18	3	—
„ digitalis simplex	—	14	2	—
„ ferri acetici Rademacheri .	—	25	4 $\frac{1}{4}$	—
„ „ muriatici	—	15	2 $\frac{1}{2}$	—
„ „ pomati	—	17	3	—
„ guajaci ammoniata	—	—	3 $\frac{1}{2}$	—
„ iodi	—	28	5	—
„ kalina	—	18	3	—
„ lobeliae inflatae	—	18	3	—
„ myrrhae	—	14 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	—
„ nucum vomicarum	—	18	3	—
„ opii crocata	—	108	18	$\frac{1}{2}$
„ „ simplex	—	75	12 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
„ rhei aquosa	—	15	2 $\frac{1}{2}$	—
„ thujae occidentalis	—	15	2 $\frac{1}{2}$	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Tinctura valerianae aetherea	—	30	5	—
„ „ simplex	—	42	2	—
U.				
Unguentum ad scabiem Helmerichii)	—	5	—	—
„ „ Hardy)	—	4	—	—
„ basilicum	—	5 1/2	1	—
„ cantharidum Ph. Nos.	—	25	4 1/2	—
„ elemi	—	6 1/2	4 1/4	—
„ hydrargyri amidato-bi- chlorati (ammoniato- muriatici)	—	46 1/2	3	—
„ hydrargyri bichlorati corrosivi (muriatici cor- rosivi)	15 1/2	13 1/2	—	—
„ hydrargyri cinereum	—	15	2 1/2	—
„ „ oxydati ru- bri (ad anthracem))	—	13 1/2	—	—
„ irritans	—	45	2 1/2	—
„ kalii iodati	—	27	4 1/2	—
„ narcotico-balsamicum)	—	24	4	—
„ ophthalmicum rubrum)	7 1/2	—	—	—
„ saturninum	—	4 1/2	3/4	—
„ simplex	—	5 1/2	4	—
„ spongillae fluviatilis	—	9	—	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860			
	Dozy je- dnej	Uncey	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i			
Unguentum tartari stibiati	—	18	3	—
„ zinci Ph. Nos.	—	18	3	—
V.				
Veratrinum	—	—	—	7 1/2
Vinum stibiatum	—	12	2	—
Z.				
Zincum aceticum	—	—	12	1/2
„ chloratum	—	—	12	1/2
„ ferro-cyanatum	—	—	—	4
„ oxydatum album	—	—	10	1/4
„ sulfuricum purum	—	9	1 1/2	1/4

III.

Taxa przyrządzeń lekarstw.

(*Taxa laborum*).

	Kopiej- ki
1. Za przyrządzenie lekarstw wymagających go- towania lub naparzania, do uncyj 6, po . . .	4
„ 12, ...	6
„ 24, ...	7 1/2
„ 36, ...	10.

Gdy zaś przepisane będą ilości większe, za każ-
dy następny funt 1 1/2

W razie, gdy przez lekarza przepisaniem zosta-
nie robienie odwaru, do którego w końcu doda-
nym ma być inny artykuł, z którym jeszcze czas
niejaki gotowanie ma się odbywać, liczyć należy
za taki odwar jak za zwyczajny; jeżeli zaś prze-
pisane artykuły mają być odwarem tym napa-
rzane, wtenczas liczy się — o połowę więcej.

W przypadkach, gdzie z cieczy do odwaru uży-
tej ma pozostać 1/3 lub mniej, liczyć należy za
taki odwar — o połowę więcej.

Za wymoczenie na zimno do 24 godzin trwające, liczyć należy jak za zwyczajny odwar; za następne 24 godzin dolicza się — o połowę więcej.

Proszki (do odwarów lub nalewów biorą się ogrubne, za ogrubne więc liczyć należy, wyjąwszy salep.

2. Za zrobienie emulsji tak z nasion, jako i gumo-
zywicznej lub olejuj, liczy się tyle jak za od-
war zwyczajny.

3. Za zmieszanie proszku na jedno wzięcie, lub
podzielenie zmieszanych proszków, albo wydanie
większej liczby jednakowych dóz, liczy się za
każdą dozę z torebką (*capsula*) z papieru zwy-
czajnego, aż do liczby dwunastu, po 4

Gdy ilość tychże przenosi liczbę 12, liczy się za
każdy następny, ile ich przepisanych będzie, po 3/4

Za torebki woskiem napuszczone liczyć należy
w ogóle według powyższych zasad, lecz o 1/4
więcej.

W powyższych razach za mózdzierz już nie ra-
chowaném być nie może.

Uwaga. Gdy proszki zawierają ciała lotne,
choćby przepisujący receptę nie nadmieniał,
wydawane być mają w torebkach woskowych
z doliczeniem przypadającej taksy.

4. Za zrobienie masy pigułkowej i uformowanie

z téjże pigułek wszelkiej wielkości, wraz z proszkiem do posypania, jaki będzie przepisany, za każdą drachmę aż do sześciu liczy się po . . .

— za każdą następną drachmę tylko po . . .

Gdy jednak w powyższych razach masa pigułkowa tylko pół drachmy, 1 1/2, 2 1/2 i t. d. drachm ważyć będzie, wtenczas za taką wagę ułomkową nie może być liczoną cena przypadająca na całą drachmę, lecz cena przypadająca stosunkowo i na pół drachmy.

5. Za odważanie i zawijanie w mniejszych ilościach maści pojedynczej lub złożonej, jako też i innych podobnych ciał, wymagających papieru woskowanego, liczy się jak za torebki woskowane.

6. Za przygotowanie lekarstw zewnętrznych i wewnętrznych, jako to: mixtur, płynów, syropów, konfektów, okładań, płókań, wód do przemywania, wcierań, linimentów, proszków, maści, ziółek i t. p.

a) do których nie zachodzi potrzeba użycia moździerza, liczy się do dwóch funtów 1 . . . 2

— za każde zaś następne dwa funty po . . . 1

b) do których zachodzi potrzeba użycia moździerza, liczy się wraz z zmięszaniem, do dwóch funtów 4

— za każde zaś następne dwa funty po . . . 2

Kopie-
ki

5

2 1/2

2

1

4

2

	Kopiej- ki
<p>Za odważenie, nalanie, nałożenie lub nasypianie leków już przygotowanych w aptece nie liczyć nie wolno.</p>	
<p>7. Za obwinienie proszków, plastrów, ziół i t. p. w zwyczajny papier, wypisanie na nim części składowych i sposobu użycia leku, oraz przyłożenie pieczęci, liczy się . . . . .</p>	1 1/2
<p>8. Za obwiązanie naczynia sznurkiem i papierem zwyczajnym, wraz z korkiem i sygnaturą, wypisanie na niej części składowych i sposobu użycia leku, z przyłożeniem pieczęci liczy się po</p>	2
<p>9. Za krajenie, tłuczenie, proszkowanie ogólnie wszelkich w ogóle środków lekarskich, które w tej formie w taxie nie są zamieszczone, liczy się od każdej uncji . . . . .</p>	1 1/2
<p>10. Za proszkowanie najmielsze wszystkich w ogóle środków lekarskich, które w tej formie w taxie nie są zamieszczone, liczy się od każdej uncji .</p>	6

IV.

Cena naczyń szklanych, w których się wydają lekarstwa.

(na objętość wagi czystej wody).

	Zielone	Koloro- we hya- litowe
K o p i e j k i		
Flaszki lub słoiki: od pół drachmy do uncji . . .	2	5
nad uncją do czterech . . .	3	7½
„ cztery uncye do ośmiu	4	10
„ ośm uncyj do funta . . .	5	12½
„ funt do dwóch funtów .	8	20
„ dwa funty do czterech .	10	25

Uwaga. Za szkło kolorowe służyć także może zielone pociągane farbą pomarańczową lub czarną, albo też oklejane takiegoż koloru papierem.

Skorowidz
środków zaradczych w przypadkach
otrucia.

Trucizny.	Środki zaradcze.
Alkalia i węglany alkaliczne.	Kwas winny rozpuszczony w znacznej ilości wody (drachma na pół funta wody), ocet, sok cytrynowy, napoje olejne.
Brom.	Po womitach, mleko magnezowe (otrzymane przez zagotowanie uncy magnezyi palonej z dwoma funtami wody i z cukrem). Można także użyć kłajstru z krochmalu lub mąki rozrobionej z wodą.
Chloroform w postaci pary.	Wyniesienie na świeże powietrze, skrapianie twarzy zimną wodą, polewania zimne głowy

Trucizny.

Środki zaradcze.

Fosfor.

i piersi, wdmuchiwanie powietrza do płuc, rozcieranie całego ciała, amoniak wydobywający się z roztworu amonii gryzącej (*liquor ammonii caustici*) wprowadzany do nosa, elektryczność.

Po wzbudzeniu womitów, mieszanina 1 części mleka magnetyzowego z 6 częściami wody chlorowej (*aqua oxymuriatica*).

Mniej skuteczne są: rozczyń chlorku wapna, napoje klejowate i mąka rozrobiona z wodą.

Gazy, a w szczególności:

Amoniak.

Chlor lub para octowa, wydobywające się z gąbki napojonej słabą wodą chlorową (*aqua oxymuriatica*) albo octem, wyniesienie na świeże powietrze, skrapianie twarzy i piersi octem rozcieńczonym.

Chlor.

Niewielka ilość siarkowodorodu, wydobywająca się z gąbki napojonej wodą siarkowodorową, wprowadzana ustami; pa-

Trucizny.**Srodki zaradcze.**

Kwas węglany i kwasorodnik węgla.

Siarkowodoród.

Jod i jego przetwory.

ra wyskokowa i zadawanie wewnątrz cukru wyskokiem napojonego, lub roztworu amonii anyżowego (*liquor ammonii anisatus*) z ulepkim (pół drachmy na uncją ulepku).

Wyniesienie chorego na świeże powietrze, amoniak wydobywający się z roztworu amonii gryzącej (*liquor ammonii caustici*), polewanie głowy wodą zimną, a po przywróceniu do przytomności wzbudzenie womitów i napoje kwaskowate.

Chlor wydobywający się z wody chlorowej (*aqua oxymuriatica*), albo z płatów namoczonych w roztworze chlorku wapnia; wdmuchiwanie powietrza do płuc i polewanie głowy wodą zimną.

Ipekakuana na womity, a potem znaczna ilość kłajstru krochmalowego lub mleko magnezowe. Można też użyć: mąki

Trucizny.	Środki zaradcze.
Kreozol.	rozrobionej z wodą, mleka, albo wody z cukrem.
Kwasy mineralne, a mianowicie: <i>Kwas saletrzany,</i> „ <i>siarczany,</i> „ <i>solny.</i>	Białko rozrobione z wodą, a potem wzbudzenie womitów, napoje klejowate i mleko. Mleko magnezyowe, kreda rozrobiona z wodą, mydło w wodzie rozpuszczone, popiół z wodą, napoje klejowate w znacznej ilości użyte, napoje olejne, woda z cukrem.
Przetwory antymonu.	Garbnik, a później krople opio- we z ostrożnością użyte, odwar galasu, kory dębowej, korzenia kurzego ziela (<i>radix tormentillae</i>), mocna herbata, czarna kawa.
Przetwory arszeniku.	Po wzbudzeniu womitów ipe- kakuana, mleko magnezyowe, woda kwasorodnika żelaza z magnezją (<i>ferrum hydricum cum magnesia</i>) lub woda siarku

Trucizny.

Przetwory baryty.

Przetwory kwasu
chromnego.

Przetwory cyny.

Srodki zaradcze.

żelaza z magnezją (*ferrum sulfuratum hydratum cum magnesią*).

Do mniej skutecznych należą: rozcieńczone mleko wapienne, mydło w wodzie rozpuszczone (funt mydła w dwóch kwartach wody gorącej, czego zadaje się po szklance co 5 minut), woda z białkiem, woda z miodem, woda z cukrem, napoje klejowate i napoje olejne.

Siarczan sody lub siarczan magnezji i napoje klejowate.

Węglan magnezji, dwuwęglan sody (*natrum bicarbonicum*) rozpuszczony w wodzie i opilki żelaza z ulepkim.

Mniej skuteczne są: woda z cukrem, mleko i napoje klejowate.

Mleko magnezjowe, woda siarku żelaza z magnezją (*ferrum sulfuratum hydratum cum magnesią*), mleko krowie, woda z białkiem.

Trucizny.**Środki zaradcze.****Przetwory cynku.**

Garbnik, krople opiove, odwary garbnikowe, woda z białkiem, mleko.

Przetwory miedzi.

Woda z białkiem, garbnik, wodan siarku żelaza z magnezją (*ferrum sulfuratum hydratum cum magnesia*), woda z cukrem, mleko.

Przetwory ołowiu.

Siarczany alkaliczne, a szczególnie siarczany magnezyi lub siarczany sody, rozpuszczone w wodzie ciepłej, same, lub z dodatkiem oleju kleszczowiny, albo z małą ilością kropli opio-
wych.

Do mniej skutecznych należą: płyny zawierające garbnik, woda z białkiem, woda mydlana, mleko, napoje klejowate, woda z cukrem, woda z solą kuchenną.

Przetwory rtęci.

Mieszanka siedmiu części zwilżonych i miałkich opilek żelaznych i czterech części siarki,

Trucizny.**Srodki zaradczo.****Przetwory srebra.**

wodan siarku żelaza z magnezją (*ferrum sulfuratum hydratum cum magnesia*), woda z białkiem, woda z mąką pszenną, mleko krowie słodkie lub kwaśne, woda z mydłem.

Sól kuchenna rozpuszczona w wodzie.

Mniej skuteczne są: mleko, woda z białkiem i napoje klejowate.

Przetwory złota.

Wodan kwasorodnika żelaza z magnezją (*ferrum hydricum cum magnesia*), wodan siarku żelaza z magnezją (*ferrum sulfuratum hydratum cum magnesia*), woda z białkiem.

Siarek potasu.

Woda z podchlorynem sody (*natrum hypochlorosum*), woda z chlorkiem wapna i napoje klejowate.

**Szczawian potażu
i kwas szczawiowy.**

Mleko magnezjowe lub woda z kredą.

Trucizny.**Środki zaradcze.****Wapno.**

Siarczan sody lub siarczan magnezji rozpuszczone w wodzie.

Do mniej skutecznych należą: woda z węglanem sody, napoje klejowate i napoje olejne.

Trucizny drażniące roślinne.

Cebulica morską (scilla maritima.)

Gumiguta.

Kolokwint (cucumis colocynthis).

Korzeń przestępu (r. bryoniae albae).

*Lipożywica ostromleczo-
wa (euphorbium).*

*Nasiona rącznika (semina
cataputiae majoris).*

*Olój krotonowy (oleum
crotonis tiglii).*

Sabina (juniperus sabina).

*Sumak jadowity (rhus ra-
dicans).*

Tryszcznik (elaterium).

*Wilcze tyko (daphne me-
zereum).*

Przedewszystkiem starać się trzeba o wzbudzenie womitów napojami wodnistymi i klejowatymi, jakimi są: woda ciepła, mleko słodkie, kleik owsiany, kleik rzadki z siemienia lnianego, odwar ślazu, woda ryżowa, woda rozrobiona z mąką. Po womitach dają się: woda z cukrem lub z miodem praśnym, woda z białkiem (jedno białko na kwaterkę wody) i płyny garbnik zawierające, jak np. mocna herbata, odwar galasu, odwar kory dębowej, odwar kory olszowej, odwar kurzego ziela.

Można téż pobudzać womity łechtaniem gardła palcem, lub piórem, albo dać ipekakuanę (dla dorosłych 15 — 20 gran, co kilka minut), ale nie należy

Trucizny.

Zimowit jesienny (colchicum autumnale).

Trucizny kantarydowe.

Trujące pokarmy zwierzęce,

Środki zaradcze.

dawać emetyku; gdy zaś powstaną już bóle w gardle, w żołądku, w kiszkiach, w pęcherzu moczowym i t. d., stawiać na części cierpiące pijawki lub bańki, puszczać krew, dawać napoje i enemy klejowate i tłuste, przykładać na brzuch kataplazmy rozmięczające, zalecać ciepłe kąpiele. Zbyteczne womity uśmierza woda selcerska, kawa czarna, synapizm na dołek podsercowy przyłożony. Cierpienia dróg moczowych uspokaja opium.

Po wzbudzeniu womitów ipekakuana, albo znaczną ilością napojów klejowatych, łagodzą się cierpienia środkami opiowemi.

Można też przystawiać pijawki na brzuch i w bliskości części płciowych, przykładać kataplazmy rozmięczające i zalecić ciepłe kąpiele.

Wzbudzenie womitów ipekakuana, potem olej kleszczowiny

Trucizny.**Środki zaradcze.**

a w szczególności:

kiszki zepsute,
mięso zgniłe, albo ze
zdechłych i chorych
zwierząt pochodzące,
ryby zepsute i trujące,
sery tłuste zepsute,
szmalce gęsi zepsute,
szynki źle uwędzone
i zjętżate.

Trucizny odurzające.

Bieluń czyli dondera
(datura stramonium).
Kwas pruski.
Lulek czyli szalej (hyo-
scyamus niger).
Opium.
Sałata jadowita (lactuca
virosa).
Tytuń (nicotiana tabacum).
Wilcza jagoda (atropa
belladonna).
Wyrostki kartofli.
Wyskok.

i enemy wypróżniające, a gdy przyjdą bóle w brzuchu, bańki krwawe na brzuch i kataplazmy rozmiękczejące.

Skoro nastąpi paralityczne osłabienie członków i omdlewanie, wtedy służą: olejek terpentynowy w emulsyi, synapizmy na brzuch, polewanie zimną wodą.

Jeżeli ipekakuana niebędzie dostateczną do wzbudzenia wómitów, trzeba do tego użyć siarczanu cynku. Potém dają się płyny zawierające garbnik, albo węglany alkaliczne; a gdy otrutemu zagraża apoplexya, postępuje się jak wskazano wyżej, przy truciznach odurzająco - drażniących. W niższych stopniach odurzenia służą: zlewanie głowy zimną wodą, utrzymywanie chorego w ciągłym ruchu, na świeżem powietrzu, kawa czarna i kwasy roślinne rozcieńczone wodą, a szczególnie ocet i sok cytrynowy.

Trucizny.**Środki zaradcze.****Trucizny odurzająco-drażniące.**

Blekotek bulwiasty (chaerophyllum bulbosum).

Blekotek pochyły (chaerophyllum temulum).

Blekot pospolity (aethusa cynapium).

Ciemiernik czarny (helleborus niger).

Ciemierzycyca biała (veratrum album).

Ciemierzycyca sabadylla (veratrum sabadilla).

W otruciu kwasem pruskim można dawać wodę chlorową, roztwór amonii gryzącej (w ilości 20 do 30 kropel w kawie czarnej co kwadrans) lub też olejek terpentynowy (w ilości łyżeczki od kawy co kwadrans w czarnej kawie).

W razie opojenia napojami wysskokowymi najlepiej służyć po wzbudzeniu womitów rozczyn octanu amonii.

Po wzbudzeniu womitów lechtaniem gardła piórkami, albo ipekakuaną, a gdy to nie skutkuje siarczanem cynku (w ilości 5 gran co 10 minut), zadają się płynny garbnik zawierające. Zagrożająca otrutemu apopleksya wymaga: przystawienia baniek nacinanych na karku, lub pijawek za uszami, zimnych okładań głowy, polewań zimną wodą, synapizmów na łytki, moczenia nóg w wodzie z gorczycą lub solą. Gdy się okaże wielki upadek sił, wskazane są: kamfora, prze-

Trucizny.

Cykuta jadowita (*cicuta virosa*).

Galucha pączyna (*oenanthe crocata*).

Jaskry (*ranunculi*).

Konitrud lekarski (*gratiola officinalis*).

Marek szerokolistny (*sium latifolium*).

Naparstnica czerwona (*digitalis purpurea*).

Ostróżka (*delphinium staphisagria*).

Potocznik wązkolistny (*berula angustifolia*).

Powojnik płotowy (*clematis vitalba*).

Powojnik prosty (*clematis erecta*).

Powojnik pryszczenica (*clematis flammula*).

Sasanka lekarska (*pulsatilla vulgaris*).

Szczwół plamisty (*conium maculatum*).

Tojad mordownik (*aconitum napellus*).

Środki zaradcze.

twory amoniakalne i t. p. Do złagodzenia cierpień żołądka i kiszek służą: napoje i enemy klejowate i olejne, mleko, upuszczenie krwi, bańki nacinane lub pijawki stawiane na brzuchu, kataplazmy rozmiękczejące, kąpiele ciepłe.

Trucizny.

Wotowik pospolity (trollius europaeus).

Życica odurzająca (loium temulentum).

Trujące grzyby.**Trucizny tetaniczne.**

Bób Ś. Ignacego (faba S. Ignatii).

Brucyna.

Pikrotoacyna.

Rybia trutka (cocculi indici).

Srodki zaradcze.

Dla wzbudzenia womitów daje się emetyk, a potem służą: olej kleszczowiny, siarczan magnezyi lub siarczan sody. Cierpiącym bóle w brzuchu puszcza się krew, albo stawiają się na brzuchu bańki, przykładają się kataplazmy rozmięczające, zadają się enemy łagodzące i zaleca się picie napojów klejowatych. Gdy się okażą przypadłości nerwowe wtedy służą: kamfora, kawa czarna, woda jak-najzimniejsza za napój.

Do wzbudzenia womitów trzeba tu użyć siarczanu cynku; potem należy dawać napoje garbnik zawierające, a następnie dla zniesienia skutków trucizny posłużą: bańki nacinae stawiane wzdłuż kręgosłupa, woda z ete-

Trucizny.**Środki zaradcze.***Strychnina.**Wronie oko, czyli kulczyba (strychnos nux vomica).*

Zboże zanieczyszczone sporyszem i sam sporysz.

rem, olejek terpentynowy (w ilości łyżeczki od kawy co pół godziny w kleiku) i tynktura opiowa (w ilości 8 — 10 kropel co pół godziny). Nie należy używać kwasów, ani kawy czarnej, które w takich wypadkach szkodzą.

W razie otrucia samym sporyszem daje się po wzbudzeniu womitów woda chlorowa (*aqua oxymuriatica*) i zaleca się użycie napojów klejowatych.

Gdy zaś otrucie nastąpiło chlebem ze zboża sporyszem zanieczyszczonego, wtedy po wzbudzeniu womitów emetykiem potrzebne są środki przeczyszczające, jak np. olej kleszczowiny, senes, jalapa; później zaś nalew z rumianku, mięty, melisy, lub korzenia dzięglowego.

Dodatek

o przyrządzaniu dwóch najważniejszych przeciwtrucizn arszeniku i innych metalów.

1.

**Ferrum hydricum cum ma-
gnesia.**

**Wodan kwasorodnika że-
laza z magnezją.**

	partes	
R. Ferri sesquichlorati crystallisati	2	W. Półtorochlorku żelaza
(v. Liquoris ferri sesquichlo- rati partes 3)		krystalicznego uncyą,
Aquae destillatae	32	(albo, Roztworu półto- rochlorku żelaza drachm dwanaście)
Magnesiae ustae	1	Wody przepędzonej uncyj szesna- ście,
		Magnezyi palonéj drachm cztery.

Rozpuść półtorochlorek żelaza w wodzie i zmieszaj z ma-
gnezją.

Uwaga. Podana tu ilość plynu tego, któ-
ry skłócić dobrze należy podczas zadawa-
nia go po łyżce stołowej co 10 minut, wy-
starzyć może na zobojętnienie działania
26 gran arszeniku białego.

Z czasem traci on na swéj własności
zobojętniania arszeniku, trzeba go przeto
zawsze świeżo przyrządzać.

(Cena dozy . . . kop. 92).

2.

**Ferrum sulfuratum hydra-
tum cum magnesia.**

**Wodan siarku żelaza z ma-
gnezją.**

	partes	
R. Ferri sulfurici	8	W. Siarczanu żelaza . uncyą,
Liquoris ammonii sulfurati . . .	8	Roztworu siarkowoda- nu amonii . . uncyą,
Liquoris ammonii caustici . . .	4	Roztworu amonii gry- zącej . . . . . pół uncyj,
Magnesiae ustae	1	Magnezyi palonéj . . drachmę,
Aquae destillatae	q. s.	Wody przepędzonej ile potrzeba.

Rozpuść siarczan żelaza w funcie wody i dodaj do tego amonią gryzącą i siarkowodan amonii, zmięszane i rozcieńczone ośmioma uncjami wody. Po odstaniu się zlej płyn z nad osadu, a sam osad opłóć kilka razy wodą wrzącą. Gdy odchodząca woda nie będzie już miała wyraźnego smaku wtedy dodaj do pozostałości magnezją i wymieszaj należyście; a otrzymany tym sposobem płyn zachowaj w całkowicie wypełnionych i szczelnie zatkaných naczyniach.

Uwaga. Płyn ten, którego dobrze skłóconego zadaje się po łyżce stołowej co 10 minut, przechowany w naczyniach nie szczelnie zatkaných ukwasorodnia się zwolna. Dla pewności przeto, w razie otrucia arsenikiem, lub innemi metalami, należy tymczasowo wydać jaki jest gotowy, a natychmiast zająć się śpieszném przyrządzeniem drugiego.

(Cena dozy R. sr. 1).

Spis rzeczy

Farmakopei Szpitalnej.

	<i>str.</i>
Wstęp	4
Część I.	
I. Zasady Farmakopei Szpitalnej	5
II. Wykaz środków lekarskich pojedynczych, przetworów i leków złożonych, które przepisywane być mogą w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla chorych ubogich, leczonych na koszt Rządu miast i gmin	23
III. Przepisy przyrządzania przetworów i leków złożonych Farmakopei Szpitalnej	37
Podług porządku alfabetycznego nazw łacińskich:	
Acetum camphoratum	»
Aqua phagedaenica flava	»
„ „ nigra	»
„ picea	38
„ saturnina	»
Emplastrum cerussae Bayntonii	»
„ stibiatum	39
Extractum amarum	»
Fomentum Schmuckeri	»
Hepar sulfuris liquidum ad balnea	40
Infusum sennae compositum	»
Linimentum ammoniatum	41

	<i>str.</i>
Linimentum ammoniato-camphoratum	41
Liquor kali acetici	”
„ antipsoricus Vleminckxii	42
„ Plenckii	”
Mucilago cydoniorum	”
„ gummi mimosae	43
„ salep	”
Oleum camphoratum	”
Pasta zinci chlorati	44
Pilulae ferri iodati Blancardi	”
Polysulfuretum calcii	40
Pulvis escharoticus Viennensis	45
„ pro infantibus	”
Sapo terebinthinatus	46
Solutio calcariae hypochlorosae	”
„ succi liquiritiae	”
Species aromatae	”
„ ad decoctum lignorum	47
„ pectorales	”
„ purgantes (<i>Saint Germain</i>)	”
Spiritus camphoratus	48
„ saponatus	”
Tinctura cathartica	”
Unguentum ad scabiem Helmerichii	49
„ „ Hardy	”
„ cantharidum	”
„ kali iodati	”
„ saturninum	50
„ simplex	”
Podług porządku alfabetycznego nazw polskich:	
Ciasto z chlorku cynku	44
Klej z gummy arabskiej	43
„ z nasion pigwowych	42
„ z salepu	43

	<i>str.</i>
Maść z jodku potasu	49
„ z much Hiszpańskich	”
„ ołowiana	50
„ od świerzby Hardego	49
„ „ Helmericha	”
„ woskowa	50
Mydło terpentynowe	46
Nalewka przeczyszczająca	48
Ocet kamforowy	37
Okład zimny Schmuckera	39
Olój kamforowy	43
Pigułki Blankarda z jodkiem żelaza	44
Plaster Bayntona	38
„ emetykowy	39
Płyn przeciwko świerzbie Vleminckxa	42
Proszek gryzący Wiedeński	45
Proszek dziecięcy	”
Roztwór octanu potażu	41
„ Plencka	42
„ podchlorku wapna	46
„ soku lukrecyowego	”
Smarowidło amoniakalne	41
„ amoniakalno-kamforowe	”
Trunek Wiedeński	40
Wątroba siarczana płynna	40
Wielosiarek wapienia	”
Woda Gulardowa	38
„ merkuryalna czarna	37
„ „ żółta	37
„ smołowa	38
Wyciąg gorzki	39
Wyskok kamforowy	48
„ mydlany	”
Ziółka aromatyczne	46

	<i>str.</i>
Ziółka na odwar drzewny	47
„ pektoralne	47
„ przeczyszczające (Saint Germain)	”
IV. Zbiór recept Farmakopei Szpitalnej czyli For-	
mularz	51
Aqua stibiata	”
Clyisma ex amylo	”
„ foetidum	52
„ ex nicotiana	”
„ purgans	”
Collyrium ex argento nitrico forte	53
„ „ „ mite	”
„ ex cupro aluminato (e lapide divino)	”
„ ex sublimato	54
„ ex zinco sulfurico	”
Decoctum colombo	”
„ chinae	55
„ chinae cum acido	”
„ „ fuscae cum myrrha	”
„ diureticum	56
„ hellebori	”
„ lichenis islandici	57
„ quereus cum myrrha	”
„ salicis (pro uso externo)	”
„ sarsaparillae compositum	58
„ secalis cornuti	”
„ senegae	59
„ taraxaci	”
„ tormentillae	”
„ Zittmanni fortius	60
„ „ mitius	61
Electuarium anthelmpticum	”
„ antihydropicum Frankii	62

	<i>str.</i>
Electuarium cum carbone	62
" e senna	63
Emulsio amygdalarum	"
Emulsio camphorata	"
" cannabina	64
" seminum hyoscyami	"
" papaveris	65
Gargarisma aluminatum	"
" boraxatum	"
" cum oxymelle	66
" simplex	"
Gelatina lichenis carrageen	"
Guttulae antarthriticae	67
Infusum angelicae	"
" artemisiae	68
" calami	"
" diaphoreticum	"
" digitalis	69
" florum arnicae	"
" gratiolae	"
" ipecacuanhae	70
" juniperi	"
" ledi palustris	"
" lini	"
" " emulsivum	71
" quassiae	"
" radicis arnicae	"
" sabinae	72
" valerianae	"
Linimentum calcareum	"
Liquor belladonnae cyanicus	73
Mel boraxatum	"
Mixtura anglica acida	"
" cum acido hydrochlorato	74

	<i>str.</i>
Mixtura febrifuga	74
" natri nitrici	"
" natri nitrici composita	75
" nitrosa	"
" nitrosa composita	"
" purgans	76
" Scudamori	"
" solvens	"
" composita	77
Pilulae aloëticae	"
" antichloroticae	"
" conii	78
" crotonis	"
" diureticae	"
" hydrargyri bichlorati corrosivi	79
" " biiodati rubri	"
" pectorales Heimii	80
Potio acidula	"
Potio Riverii (saturatio)	86
Pulveres Bergii N. 1	81
" " N. 2	"
" " N. 3	"
" " N. 4	82
" hydrargyri iodati flavi	"
" Rombergii	"
" sulfuris aurati	83
Pulvis aërophorus	"
" antihaemorrhoidalis	84
" antisepticus	"
" emeticus compositus	"
" " simplex	85
" pectoralis	"
" purgans	"
" purgans mercurialis	86

	<i>str.</i>
Pulvis Seidlitzensis	86
Saturatio (Potio Riverii)	”
Sinapismus	87
Solutio argenti nitrici escharotica	”
Unguentum hydrargyri amidato bichlorati	88
” ” bichlorati corosivi	”
” ” oxydati rubri	”
” irritans	89
” narcotico-balsamicum	”
” ophtalmicum rubrum	”
” spongillae fluviatilis	90
” zinci	”
Część II. Taxa czyli cennik lekarstw po- dług Farmakopei Szpitalnej	91
I. Prawidła ogólne pod względem oceniania le- karstw	”
II. Ceny środków lekarskich pojedynczych, prze- tworów, leków złożonych (<i>galenica</i>), tudzież le- karstw podług recept z formularza zapisanych	99
III. Taxa przyrządzeń lekarstw (<i>taxa laborum</i>)	125
IV. Cena naczyń, w których się wydają lekarstwa	129
Skorowidz środków ratowania w razie otrucia	131
Dodatek o przyrządzeniu dwóch najważniej- szych przeciwtrucizn	145

DODATEK PIERWSZY

DO

FARMAKOPEI SZPITALNÉJ

ulożonej

przez

RADE LKARSKĄ KRÓLESTWA POLSKIEGO

I ZATWIERDZONÉJ

przez

KOMISSYÉ RZĄDOWĄ

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

1861.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH

Ułożone przez Radę lekarską Królestwa Polskiego uzupełnienie Farmakopei Szpitalnej i zmiany w jej taxie, zatwierdza, polecając ściśle do wykonania stosowanie się. Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, przy składaniu likwidacyi za dostarczone lekarstwa, obowiązują od dnia (20 grudnia) 1 Stycznia 186⁰/₁ roku.

w Warszawie dnia (31 Grudnia) 12 Stycznia 186⁰/₁ roku.

DYREKTOR GŁÓWNY PREZYDUJĄCY W KOMMISSYI RZĄDOWEJ,
Rada Tajny, **Muchanow.**

INSPEKTOR GŁÓWNY SŁUŻBY CYWILNO-LEKARSKIEJ,
Rzeczywisty Rada Stanu, *Kochański.*

DYREKTOR KANCELLEARYI,
Rada Stanu, *Gudowski.*

I.

Uzupełnienie Wykazu środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej.

Na wniosek Rady Lekarskiej Królestwa, Wykaz środków lekarskich, przetworów i leków złożonych, które przepisywane być mogą w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla chorych ubogich leczonych na koszt Rządu, miast i gmin, uzupełniają się następującymi środkami:

- Arsenias ammoniae
- Cautharides pulv.
- Catechu pulv.
- Extractum taraxaci liquidum
- Gallae pulv.
- Kino pulv.
- Nuces vomicae pulv.

II.

Przepis przyrządzania arsenianu ammonii.

(arsenias ammoniae).

Arsenias ammoniae.

Arsenian ammonii.

R.	Acidi arsenici	partem	1	W.	Kwasu arsennego	część jedną
	Liquoris ammonii caustici	q. s.			Rostworu ammonii gryzącej } ile potrzeb	
	Aquae destillatae	q. s.			Wody pezekroplonej } }	

Przesyć kwas arsenny, rozpuszczony w wodzie przepędzonej, roztworem ammonii gryzącej, odparuj plyn i poddaj go dobrowolnej krystalizacyi

Jestto sól biała, wykwitajęca na powietrzu, utracajęca azmonię, lecz nie wodę.

(Gena grana...kop. 1).

III.

Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, z dodaniem taxy na środki nowo-wprowadzone.

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1860 była				Cena na r. 1861 ma być			
	Dozy jednej	Uneyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
K o p i e j k i								
Acidum tartaricum	—	18	3	—	—	13 ¹ / ₂	2 ¹ / ₄	—
» » pulv.	—	21	3 ¹ / ₂	—	—	18	3	—
Arsenias ammoniae	—	—	—	—	—	—	—	1
Asa foetida depurata	—	16 ¹ / ₂	3	—	—	15	2 ¹ / ₂	—
Boletus igniarius (chirurgorum)	—	13 ¹ / ₂	2 ¹ / ₄	—	—	12	2	—
Borax	—	6	1	—	—	4 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—
» pulv.	—	7 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—	—	6	1	—
Cantharides pulv.	—	—	—	—	—	24	4	—
Catechu pulv.	—	—	—	—	—	5	1	—
Chininum sulfuricum	—	—	90	2 ¹ / ₄	—	—	100	2 ¹ / ₂
Chinioidinum s. chinioideum	—	—	12	1 ¹ / ₂	—	—	10	1 ¹ / ₄
Clyasma foetidum Ph. Nos.	17 ¹ / ₂	—	—	—	17	—	—	—
Extractum taraxaci liquidum	—	—	—	—	—	18	3	—
Flores chamomillae vulgaris conc.	—	5	—	—	—	4	—	—
» » grosso modo pulv.	—	6 ¹ / ₂	—	—	—	5	—	—
» » subtilis. pulv.	—	—	1 ¹ / ₄	—	—	6	1	—
» tiliae cum bracteis concisi	—	4 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—	—	4	3 ³ / ₄	—
» verbasci	—	9	1 ¹ / ₂	—	—	7 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—
Gallae pulv.	—	—	—	—	—	—	2	—
Gummi arabicum pulv.	—	12	2	—	—	10 ¹ / ₂	2	—
Gutti pulv.	—	—	4	—	—	—	3 ¹ / ₂	—
Guttulae antarthriticae Ph. Nos.	35 ¹ / ₂	—	—	—	33	—	—	—
Herba menthae piperitae conc.	—	6	1	—	—	4 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1860 była				Cena na r. 1861 ma być			
	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i							
Kino pulv.	—	—	—	—	—	15	2 $\frac{1}{2}$	—
Kreosotum	—	—	15	$\frac{1}{2}$	—	—	12	$\frac{1}{2}$
Magnesia carbonica pulv.	—	7 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	—	—	5 $\frac{1}{2}$	1	—
» sulfurica depurata	—	3	$\frac{1}{2}$	—	—	2	$\frac{1}{2}$	—
» » venalis	—	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—	1	—	—
Magnesia usta s. calcinata	—	24	4	—	—	21	3 $\frac{1}{2}$	—
Mixtura anglica acida	17	—	—	—	14	—	—	—
» febrifuga	36 $\frac{1}{4}$	—	—	—	39 $\frac{1}{4}$	—	—	—
» Scudamori	30	—	—	—	28	—	—	—
Mucilago cydoniorum	—	6	1	—	—	5	1	—
Natrum bicarbonicum (carbonicum acidulum)	—	7	1 $\frac{1}{4}$	—	—	4 $\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—
Natrum carbonicum depuratum	—	5	1	—	—	3	$\frac{1}{2}$	—
Nuces vomicae pulv	—	—	—	—	—	—	3	$\frac{1}{4}$
Oleum crotonis tiglii	—	—	15	$\frac{1}{2}$	—	—	10	$\frac{1}{4}$
» foeniculi	—	—	7 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	—	6	$\frac{1}{4}$
» menthae piperitae anglicum	—	—	37 $\frac{1}{2}$	1	—	—	30	$\frac{3}{4}$
Pilulae antichloroticae	42 $\frac{1}{2}$	—	—	—	42	—	—	—
» crotonis tiglii	6 $\frac{1}{4}$	—	—	—	5 $\frac{3}{4}$	—	—	—
» diureticae	15 $\frac{1}{2}$	—	—	—	15 $\frac{1}{4}$	—	—	—
» hydrargyri bichlor. cor.	16 $\frac{1}{4}$	—	—	—	16	—	—	—
Potio acidula	22	—	—	—	21 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Pulveres Rombergii	22 $\frac{1}{4}$	—	—	—	22	—	—	—
Pulvis aërophorus	5	—	—	—	4	—	—	—
» gummosus	—	—	1 $\frac{3}{4}$	—	—	—	1 $\frac{1}{2}$	—
» Seidlitzensis	10	—	—	—	8	—	—	—
Radix althaeae concisa	—	4 $\frac{1}{2}$	—	—	—	4	—	—
» » subtilis. pulv.	—	—	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—	1 $\frac{1}{4}$	—

Nazwa lekarstw	Cena na rok 1860 była				Cena na r. 1861 ma być			
	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
K o p i e j k i								
Radix hellebori albi conc.	—	4	$\frac{3}{4}$	—	—	3	$\frac{1}{2}$	—
Santoninum	—	—	$62\frac{1}{2}$	$1\frac{3}{4}$	—	—	50	$1\frac{1}{4}$
Saturatio (Potio Riveri) Ph. Nos.	18	—	—	—	17	—	—	—
Semen anisi vulgaris	—	$3\frac{1}{2}$	—	—	—	$2\frac{1}{2}$	—	—
» » » pulv.	—	6	1	—	—	4	$\frac{3}{4}$	—
Sinapismus Ph. Nos.	$3\frac{1}{2}$	—	—	—	$9\frac{1}{2}$	—	—	—
Species aromaticae	—	5	—	—	—	$4\frac{1}{2}$	—	—
» pectorales	—	4	—	—	—	$3\frac{1}{2}$	—	—
Spongilla fluviatilis pulv.	—	$7\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$	—	—	9	$1\frac{1}{2}$	—
Tartarus boraxatus	—	$13\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{4}$	—	—	12	2	—
Tinctura colchici vinosa e seminibus	—	$23\frac{1}{2}$	4	—	—	21	$3\frac{1}{2}$	—

Podług tych zmian zarządzający apteką, winien porobić odpowiednie poprawki w posiadanym w aptece egzemplarzu Farmakopei Szpitalnej, tak w samej taxie, jako też w dziale II i III Części I-szej.

IV.

Sprostowanie przepisu w recepte Nr. 25 Farma- kopei Szpitalnej,

w recepte na Dekokt Zitmanna.

zamiast: Foliorum sennae	}	unciam unam et dimidiam.
Radicis liquiritiae conc. sing.		
powinno być: Foliorum sennae		uncias tres.
Radicis liquiritiae conc.		unciam unam et dimidiam.

Poleca się zarządzającym aptekami aby poprawkę tę w egzemplarzu swym własnoręcznie wpisali.

DODATEK DRUGI

DO

FARMAKOPEI SZPITALNÉJ

ułożonej przez

RADEJ LEKARSKAJ KRÓLESTWA POLSKIEGO

I ZATWIERDZONEJ

przez

KOMISSYJ RZĄDOWAJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

1862.

KOMMISSYA RZĄDOWA
SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Ułożone przez Radę Lekarską Królestwa Polskiego uzupełnienie Farmakopei Szpitalnej i zmiany w jój taxie, zatwierdza, polecając ściśle do takowych stosowanie się. Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, przy układaniu likwidacyi za dostarczone lekarstwa, obowiązują od dnia (20 Grudnia) 1 Stycznia 186¹/₂ roku.

w Warszawie dnia 9¹/₂₁ Grudnia 1861 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej,
Radca Tajny, Senator, **Krusenstern.**

Inspektor Główny Służby Cywilno-Lekarskiej,
Rzeczywisty Radca Stanu, *Kochański.*

Dyrektor Kancellaryi, *Darewski.*

I.

Uzupełnienie Wykazu środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej.

Na wniosek Rady Lekarskiej Królestwa, Wykaz środków lekarskich, przetworów i leków złożonych, które przepisywane być mogą w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla chorych ubogich leczonych na koszt Rządu, miast i gmin, uzupełnia się następującymi środkami:

Glycerinum purum

Radix filicis maris mundata.

Środki powyższe zarządzający apteką wpisać ma do pomienionego wykazu;—z powodu zaś, że w tymże wykazie jakoteż w taxie umieszczone było tylko jedno glycerinum, obecnie zaś przyjmuje się dwa gatunki:

Glycerinum commune

„ purum

Przeto zarządzający apteką w wykazie przy glycerinum dopisać powinien wyraz: commune.

II.

Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, z dodaniem taxy na środki nowo-wprowadzone.

NAZWA LEKARSTW	Cena na rok 1861 była				Cena na rok 1862 ma być			
	Dozy jednej	Unc.	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i							
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	—	15	$\frac{1}{2}$	—	—	25	$\frac{8}{4}$
Camphora	—	$10\frac{1}{2}$	$1\frac{3}{4}$	—	—	18	3	—
„ pulverata	—	15	$2\frac{1}{2}$	—	—	27	$4\frac{1}{2}$	—
Cortex chinae regius contusus.	—	27	$4\frac{1}{2}$	—	—	30	5	—
„ „ pulveratus.	—	$40\frac{1}{2}$	$6\frac{3}{4}$	—	—	45	$7\frac{1}{2}$	—
Decoctum colombo	9	—	—	—	$9\frac{1}{2}$	—	—	—
„ chinae	24	—	—	—	26	—	—	—
„ „ cum acido	$24\frac{1}{2}$	—	—	—	$26\frac{1}{2}$	—	—	—
„ secalis cornuti	11	—	—	—	10	—	—	—
Glycerinum commune	—	24	4	—	—	15	$2\frac{1}{2}$	—
„ purum	—	—	—	—	—	$37\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{4}$	—
Herba melissae concisa	—	9	$1\frac{1}{2}$	—	—	$7\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$	—
Infusum angelicae	10	—	—	—	9	—	—	—
Linimentum ammoniato-cam- phoratum.	—	7	—	—	—	$7\frac{1}{2}$	—	—
Oleum camphoratum.	—	6	1	—	—	7	$1\frac{1}{4}$	—
Pulvis antisepticus.	$37\frac{1}{2}$	—	—	—	$39\frac{1}{2}$	—	—	—
„ ipecacuanhae opiatus s. Do- wery	—	—	6	—	—	—	7	—

NAZWA LEKARSTW	Cena na rok 1861 była				Cena na rok 1862 ma być			
	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	K o p i e j k i							
Radix angelicae concisa	—	6	1	—	—	4	$\frac{3}{4}$	—
„ colombo contusa	—	$8\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	—	—	10	$1\frac{3}{4}$	—
„ „ pulverata	—	—	2	—	—	—	$2\frac{1}{2}$	—
„ filicis maris mundata concisa.	—	—	—	—	—	9	$1\frac{1}{2}$	—
„ „ „ „ pulverata	—	—	—	—	—	—	$2\frac{1}{2}$	—
„ ipecacuanhae gros. mod. pulv.	—	30	5	$\frac{1}{4}$	—	36	6	$\frac{1}{4}$
„ „ subtilissime pulv.	—	40	7	$\frac{1}{4}$	—	48	8	$\frac{1}{4}$
„ salep pulverata.	—	18	3	—	—	21	$3\frac{1}{2}$	—
Santoninum.	—	—	50	$1\frac{1}{4}$	—	—	75	2
Secale cornutum contusum.	—	30	5	—	—	24	4	—
„ „ pulveratum.	—	—	$7\frac{1}{2}$	—	—	—	6	—
Semen cinae	—	4	$\frac{3}{4}$	—	—	$4\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—
„ lycopodii.	—	15	$2\frac{1}{2}$	—	—	18	3	—
Spiritus camphoratus Ph. Nos.	—	4	—	—	—	$4\frac{1}{2}$	—	—
Succus liquiritiae crudus.	—	6	1	—	—	8	$1\frac{1}{2}$	—
Tinctura opii crocata	—	108	18	$\frac{1}{2}$	—	126	21	$\frac{1}{2}$

Podług tych zmian zarządzający apteką, winien porobić odpowiednie poprawki w posiadanym w aptece egzemplarzu Farmakopei Szpitalnej.

DODATEK TRZECI

DO

FARMAKOPEI SZPITALNEJ

uleżonej

przez

ACADEMIĘ LEKARSKĄ KRÓLESTWA POLSKIEGO

I ZATWIERDZONEJ

przez

KOMISSYĘ RZĄDOWĄ

SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Ułożone przez Radę Lekarską Królestwa Polskiego uzupełnienie Farmakopei Szpitalnej i zmiany w jej taxie, zatwierdza, polecając ściśle do ukowych stosowanie się. Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, przy kładaniu likwidacyi za dostarczone lekarstwa, obowiązują od dnia 20 rudnia (1 Stycznia) 18⁶²/₆₃ roku.

w Warszawie dnia 15 (27) Grudnia 1862 r.

P. o. Dyrektora Głównego,
SZAMBELAN DWORU JEGO CESARSKIEJ MOSCI,
Rzeczywisty Radea Stanu, Hr. *Keller*.

INSPEKTOR GŁÓWNY SŁUŻBY CYWILNO-LEKARSKIEJ,
Rzeczywisty Radea Stanu, *Kochański*.

DYREKTOR KANCELARYI,
Referendarz Stanu, *Paprocki*.

I.

Uzupełnienie Wykazu środków lekarskich Farmakopei Szpitalnej.

Na wniosek Rady Lekarskiej Królestwa, Wykaz środków lekarskich, przetworów i leków złożonych, które przepisywane być mogą w szpitalach, zakładach dobroczynnych, więzieniach, oraz dla chorych ubogich leczonych na koszt Rządu, miast i gmin, uzupełnia się następującymi środkami:

Extractum cannabis indicae

Oleum cadinum

Radix scrophulariae nodosae

Środki powyższe zarządzający apteką wpisać ma do pomienionego wykazu.

II.

Zmiany w taxie Farmakopei Szpitalnej, z dodaniem taxy na środki nowo wprowadzone.

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1862 była				Cena na r. 1863 ma być			
	Dozy jednej	Unc.	Drach.	Gran.	Dozy jednej	Unc.	Drach.	Gran.
	K o p i e j k i							
Amylum	—	3	$\frac{1}{2}$	—	—	4	$\frac{3}{4}$	—
Bismuthum nitricum praecipitatum .	—	—	25	$\frac{3}{4}$	—	—	40	1
Clysmā ex amylo	7	—	—	—	$7\frac{1}{2}$	—	—	—
Cuprum aceticum crystallisatum . .	—	27	$4\frac{1}{2}$	—	—	24	4	—
Extractum <i>cannabis</i> indicae	—	—	—	—	—	—	30	$\frac{3}{4}$
Flores tiliae cum bracteis concisi . .	—	4	$\frac{3}{4}$	—	—	$4\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—
„ verbasci	—	$7\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$	—	—	9	$1\frac{1}{2}$	—
Herba centaurei minoris concisa . . .	—	6	1	—	—	5	1	—
„ menthae piperitae concisa	—	$4\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	—	5	1	—
Judicum s. indigo pulveratum	—	—	$13\frac{1}{2}$	—	—	—	15	—
Oleum cadinum	—	—	—	—	—	15	$2\frac{1}{2}$	—
„ nucistae venale (balsamum nucistae.)	—	27	$4\frac{1}{2}$	—	—	40	7	—
„ terebinthinae (pro usu externo:)	—	$1\frac{1}{2}$	—	—	—	3	—	—
„ „ rectificatum (pro usu interno.)	—	12	2	—	—	$17\frac{1}{2}$	3	—
Radix ippecacuanhae gros. modo pulv.	—	36	6	$\frac{1}{4}$	—	$40\frac{1}{2}$	7	$1\frac{1}{4}$
„ „ subtilissime pulv.	—	48	8	$\frac{1}{4}$	—	54	9	$\frac{1}{4}$
„ ratanhia concisa	—	9	$1\frac{1}{2}$	—	—	12	2	—
„ „ pulverata	—	—	$2\frac{1}{2}$	—	—	—	3	—
„ scrophulariae nodosae concisa	—	—	—	—	—	9	$1\frac{1}{2}$	—
„ senegae contusa	—	20	$3\frac{1}{2}$	—	—	$22\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{3}$	—
„ „ pulverata	—	—	5	—	—	—	6	—
Sapo terebinthinatus Ph. Nos.	—	6	—	—	—	$6\frac{1}{2}$	—	—
Unguentum spongillae faviatilis . . .	—	9	—	—	$9\frac{1}{2}$	—	—	—

Podług tych zmian zarządzający apteką winien porobić odpowiednie poprawki w posiadanym w aptece egzemplarzu Farmakopei Szwajcarskiej.

DODATEK CZWARTY

DO

FARMAKOPEI SZPITALNÉJ

ułożonej

przez

RADEJ LEKARSKAJ KRÓLESTWA POLSKIEGO

I ZATWIERDZONEJ

przez

KOMMISSYJ RZĄDOWAJ

SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

1864.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Ułożone przez Radę Lekarską Królestwa zmiany cen w taxie lekarstw Farmakopei Szpitalnej zatwierdza, polecając ściśle do takowych stosowanie się. Zmiany te przy układaniu likwidacyi za dostarczone lekarstwa, obowiązują od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 18⁶³/₆₄ roku.

w Warszawie dnia 4 (16) Grudnia 1863 r.

DYREKTOR GŁÓWNY PREZYDUJĄCY, *A. Ostrowski*

INSPEKTOR GŁÓWNY SŁUŻBY CYWILNO-LEKARSKIEJ, *Kochański.*

DYREKTOR KANCELARYI, *Paprocki.*

ZMIANY CEN

w taxie lekarstw Farmakopei Szpitalnej

obowiązujące na rok 1864.

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1863 była				Cena na r. 1864 ma być			
	Dozy jednej	Uneyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uneyi	Dra- chmy	Grana
	k	e	p	i	e	j	k	i
Acidum nitricum crudum	—	3	1/2	—	—	4	3/4	—
„ „ purum	—	8	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ phosphoricum purum.	—	30	5	—	—	32	5 1/2	—
Ammonium chloratum (muriaticum).	—	12	2	—	—	15	2 1/2	—
„ „ martiatum	—	18	3	—	—	22	3 3/4	—
„ „ venale pulv.	—	5	—	—	—	6	1	—
Argentum nitricum fusum	—	—	50	1 1/4	—	—	60	1 1/2
Asa foetida depurata	—	15	2 1/2	—	—	18	3	—
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	—	40	1	—	—	45	1 1/4
Boletus ignarius (chirurgorum)	—	12	2	—	—	18	3	—
Camphora	—	18	3	—	—	16	2 3/4	—
„ pulverata	—	27	4 1/2	—	—	24	4	—
Collyrium ex argento nitrico fortei	32 1/2	—	—	—	37 1/2	—	—	—
„ „ „ mitej ^{PhNos}	11 1/4	—	—	—	12	—	—	—
Emplastrum cantharidum ordinarium	—	15	2 1/2	—	—	17	3	—
„ „ perpetuum	—	9	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ hydrargyri s. mercuriale	—	12	2	—	—	13 1/2	2 1/4	—
„ lithargyri compositum	—	—	—	—	—	—	—	—
„ s. gummosum	—	10 1/2	1 3/4	—	—	12	2	—
Flores malvae arboreae concisi	—	7 1/2	—	—	—	9	1 1/2	—
„ sambuci concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5 1/2	1	—
„ „ gros. mod. pulv.	—	5 1/2	1	—	—	7	1 1/4	—
„ tiliae cum bracteis concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5	1	—
Fomentum Schmuckeri Ph. Nos	—	3/4	—	—	—	1	—	—
Hepar sulfuris liquidum ad balnea	—	—	—	—	—	—	—	—
Ph. Nos	—	1 1/2	—	—	—	1 3/4	—	—
Hydrargyrum ammoniato-muriaticum	—	—	8	1/4	—	—	9	1/4
Kali nitricum crudum pulveratum	—	4	3/4	—	—	7	1 1/4	—
„ „ depuratum pulveratum	—	6	1	—	—	9	1 1/2	—
Liquor ammonii caustici	—	6	1	—	—	7	1 1/4	—

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1863 była				Cenamar. 1864 ma być			
	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana	Dozy jednej	Uncyi	Dra- chmy	Grana
	k o p i e				j k i			
Mixtura nitrosa	14 ¹ / ₄	—	—	—	14 ³ / ₄	—	—	—
„ „ composita } Ph. Nos .	14 ³ / ₄	—	—	—	15 ¹ / ₄	—	—	—
„ solvens	9 ¹ / ₂	—	—	—	10	—	—	—
„ „ composita }	10	—	—	—	10 ¹ / ₂	—	—	—
Oleum nucistae venale (balsamum nucistae)	—	40	7	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
„ terebinthinae rectificatum (pro usu interno)	—	17 ¹ / ₂	3	—	—	21	3 ¹ / ₂	—
Radix ipecacuanhae gros. mod. pulv	—	40 ¹ / ₂	7	¹ / ₄	—	47	8	¹ / ₄
„ „ subtilissime pulv	—	54	9	¹ / ₄	—	60	10	¹ / ₄
„ liquiritiae concisa	—	3	¹ / ₂	—	—	3 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ „ pulverata	—	—	1	—	—	7	1 ¹ / ₄	—
„ Senegae contusa	—	22 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—	—	30	5	—
„ „ pulverata	—	—	6	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
Santoninum	—	—	75	2	—	—	94	2 ¹ / ₂
Semen anisi vulgaris	—	2 ¹ / ₂	—	—	—	3	¹ / ₂	—
„ „ pulveratum	—	4	³ / ₄	—	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ cinae	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ „ pulveratum	—	6	1	—	—	7 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—
Solutio argenti nitrici escharotica Ph. Nos	56 ¹ / ₄	—	—	—	66 ¹ / ₄	—	—	—
Spiritus camphoratus Ph. Nos	—	4 ¹ / ₂	—	—	—	4	³ / ₄	—
Sulfur depuratum lotum	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ sublimatum venale (flores- sulfuris)	—	2	¹ / ₂	—	—	2 ¹ / ₂	¹ / ₂	—
Terebinthina laricina s. veneta.	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
Tinctura aromatica	—	17	3	—	—	28 ¹ / ₂	4 ³ / ₄	—
„ „ acida	—	18	3	—	—	30	5	—
„ asa foetidae	—	12	2	—	—	17	3	—
Unguentum basilicum	—	5 ¹ / ₂	1	—	—	6	1	—

Podług tych zmian zarządzający apteką winien porobić odpowiednie poprawki w posiadanym w aptece exemplarzu Farmakopei szpitalnej.

BIBLIOTEKA
ACADEMII MEDYCZNEJ
W LUBLINIE

39693